

# BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.  
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 19.

Főszerkesztő: **VESZI JÓZSEF**  
Felolvasó szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**  
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/3 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.  
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.  
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

## A kisbirtokosok.

Budapest, június 24.

(K.) Horánszky Nándor fia, aki ma először szólalt fel a képviselőházban, bizonyára nem vindikálja magának az elsőséget, hogy ő fedezte volna fel a kisbirtokosok tehermentesítésének gondolatát. Horánszky Lajos ezt a gondolatot átvette az apja hagyatékából. De Horánszky Nándor is sok apasági keresetet kaphatott volna, ha a maga gondolatának hirdeti ezt az ideát. Mert a kisbirtokosok tehermentesítése nem mai gondolat és benne van körülbelül az összes ellenzéki pártok politikai programjában. De ha a gondolat nem új, ez csak azt bizonyítja, hogy a baj régi. A kisbirtok évtizedek óta roskadozik az elviselhetetlen adósságok terhe alatt s a pusztuló kisbirtokosok segélykiáltását mindenkinek meg kellett hallania, ha eleinte nem is akarta mindenki meghallgatni. Akiknek tiszte a segítség, azoknak rendszeren jól be rendezett fülük van s ameddig tehetik, szívesen tettetnek süketséget. Az állam meg éppen süket s legfőlegb választások előtt vagy a protekció hallócsövén keresztül hozzá intézett kérésekre javul meg a hallása. Az ellenzék, vagy akár egy egész pusztuló osztály kiáltása nem igen tudja megtörni ezt a süketséget.

A kisbirtokosok tehermentesítése tehát régi gondolat és régi bajt akar orvosolni. A fiatal Horánszkyban, szívesen elismerjük, rátermett apostolra talált. Az apja hagyatékában fölfede-

zett gondolathoz különben is fíui rajongással ragaszkodik, másrészt pedig a kormány háta mögül apostolkodik a gondolat mellett s így inkább van rá kilátás, hogy az állam meghallja. Azonfelül a fiatal Horánszky komoly ember, aki a kérdést nemcsak szeretettel, de erős tudással is tanulmányozta s éppen azért már az első alkalommal elért annyit, hogy a kisbirtokosok helyzetére az egész törvényhozás figyelmét rá tudta terelni. Mert rokonszenveket tudott ébreszteni. Eszközei közül legkevesebbre taksáljuk azt a statisztikai apparátust, amelylyel a kisbirtok eladósodását s a mentés munkájának az állam szempontjából való olesőségát próbálta illusztrálni. Ha az ember nincs is olyan egészen kiesi véleménynyel a statisztikáról, mint például Eötvös Károly, de már a kombinatív statisztika bizonyára nem az a megbízható kules, amelylyel a magyar földet terhelő adósságok mértékét ki lehetne számítani. A magyar föld értékéről is olyan eltérők a vélemények, hogy az egyes szakértők becslése nyole milliárdtól tízenötig váltakozik. Pedig hát a föld értéke mégis csak biztosabban volna megállapítható. Horánszky pedig csak kombinatív statisztikai uton állapítja meg a magyar birtokterhek mértékét s megint csak okoskodások útján hozza ki azt, hogy a kisbirtokot körülbelül értékének harmadájig terhelik az adósságok. S ebből vonja le a maga következtetését, hogy a mentés munkája nem járna komoly kockázattal, mert hiszen a biztosíték meg-

van a kisbirtok háromszoros értékében.

Nekünk ugy rémlik, hogy a kisbirtokosok elvitázhatatlan züllése minden statisztikai adatnál megbízhatóbb bizonyíték. Olyan mellékes az, hogy harmincháromszázaléknyi adósság fojtogatja-e a törpe- és kisbirtokokat vagy ötven, vagy csak harminc. Az a fő, hogy fojtogatja s hogy a kisbirtok a pontosan meg nem állapítható terhek alatt menthetetlenül elpusztul. És az a fő, hogy a romlásnak indult kisbirtokkal a magyar fajnak legbecsesebb eleme sülyed az örvénybe. Horánszky Lajos rászolgált a legkomolyabb elismerésre, mikor a magyar kisbirtokosokat tisztára mosta a könnyelműen rájuk fogott vád alól, mintha tisztán csak maguknak köszönhetnék szomorú helyzetüket. Nem igaz. Az egész magyar fajnak gyöngéitől természetesen a magyar paraszt s a magyar kisbirtokos se ment, de a gyékényt alóla azok az áldatlan esztendőök húzták ki, melyek önvédelmi harcunk után minden osztályt megbénítottak, de senkit úgy, mint a jóakaró támogatásra éppen akkor leginkább rászorult kisbirtokosokat. Mikor ök a legnagyobb hazafias áldozatokat hozták s számitaniok kellett a kormányzat gyöngédségére, mely rájuk nézve az átmenet nehézségeit elsimítja, egyszerre csak nyakukba kapták az abszolutizmus kormányzatát, mely nem istápolta az elgyöngült kisbirtokosokat, sőt örült züllésüknek. Mankó helyett béklyót kaptak, támogatás helyett

## TÁRCA

### Csalogánydal.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Szász Zoltán.

Megyek az erdei uton. Labam alatt csupa hullá hever: hervadt levelek, eltaposott rovar-tetek, sőt egy órai sétálás után még egy valóságos emlősállat-kadáver is elem kerül, egy szétoszlott menyét, melyen a bogarak és legyek ezrei zsibonganak. Nem is ütközöm meg, ha e hangulat legmagasabb fokának elintézéséért egyszerre egy ember-holttest kalimpálna valamelyik fáról felém.

Kijöttem a természetbe s úgy érzem, mintha egy temetőbe léptem volna, melyben nincs eltemetve semmi. Honnan származik ez a hangulat, mi okozza ezt a csodálatos mélabut, mely engem, a kultúra ellen folyton epéskedő városi embert most a zöld lomb-mindenség közepette elfog? A kulturreber folyton vágyik a természet után, de ha visszatér beléje, a lelke elkezd pityeregni, szeretne megint bent lenni a kedves jó aszfalton, ahol minden olyan tökéletesen s mégis minden olyan szép. A szív számára a vágy és a kielégítés eme ellenmondása érthetetlen, az ész azonban

megérti s az erdő szent, dicső esendjében bocsánatot kér a kultúrától, hogy annyit megrágalmazta. Minden kimenekülés ugyanis a természetbe arra tanít meg, hogy mennyivel alsóbbrendű a természet, a szabad természet, mint a kultúra, az emberi észszel módosított természet.

Megyek az erdei uton: az első néhány percben elbűvöl ez a vékony fasudarakból, frisszöld lombokból összeszótt óriási fátyol, mely a barna földre ráborul s melyben én, szürke ember, úgy maszkálok, mint a hangya a moha között. De néhány perc múlva már kezdem unni ezt a zöldséget, a rajta áttetsző fényugarakat, a titkos árnyakat, melyek a sűrűbb helyeken boronganak, ezt az egész szín- és árnyalat-összevisszaságot, mely pedig a természet egyedüli sajátos varázsa a szemre. Hogy ne unjam magam, egyenként kezdem nézni a fákat: ez tölgy, ez kőris, ez jávör, ez gesztenye, összehasonlítom a levelüket, növézüket, gondolkodom, melyik közelebbi rokona a másiknak, egyszóval, már nem élvezem a természetet, hanem kutatom. A kultúra főszerzámát, az észet előszedem s vizsgálni kezdek vele. Az erdő varázsának, a természet üdítő hatásának tehát vége.

Egyszerre madárhangokat hallok. Azaz hogy már rég hallok őket, mióta csak benn vagyok az erdőben, de úgy látszik, amíg az ember az egyik szervével kéjeleg, a má-

sikat izgató ingerek hatástalanok maradnak. El kellett fáradnia a szememnek az erdőszínek nézésében, hogy az erdő hangjai lelkem előterébe juthassanak. Ah ez a madárdal! . . . Hallgatom ezt a csipegést, petyegést, füttyentést, csicsérgést, sikoltást s régi titkos haragom a madárdal ellen felébred. Tulajdonképpen nem is a madárdalra haragszom, hanem arra a hihetetlen buta közfelfogásra, mely azt az unalmas hangzavart zenének, szépek, költőinek vallja. Megfeszült figyelemmel hallgatom újra: a legtöb, amit megragadni tudok, egy-egy szépen esengő füttyhang, egy-egy rövid, nagyon rövid melodikus futam. Valamit, ami a lélekhez, a szívhez szól, ami igazolná azt a lelkesedést, melyet a költőkben s ezeknek hatása alatt a szépelegő lelkületű emberekben a madárdal fölidéz, nem találom benne. Unalmas, egyhangú, üres. Primitív, mint az erdő színei, melyeket szintén két perc alatt meguntam. S most, hogy újra tapasztaltam az erdőhangversenyének unalmasságát, eszembe jutott egy gyermekkori emlékem, mely ennek a tapasztalatnak első átéléséről szól s mely megmagyarázza, hogyan fejlődött ki bennem valóságos dühös ellenszenv az erdő szárnyas dalnokának csendháborítása iránt.

Tíz-tizenegy éves lehettem s egy közepek nagyságu vidéki városban laktam. A város közepén nagy, lombos fákkal borított sétátér volt, melynek rendes tavaszi

## ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, június 24.

súlyosabb terheket. S tehetetlenül állván az abszolutizmus rosszakaratával szemben, a magyar faj eredendő gyöngeségével egészen elhagyták magukat. Az abszolutizmus terheket rakott rájuk, ők meg adósságokat csináltak s nagyobb stilben játszották el a magyar paraszt esetét, aki a nagy jégverés után szintén botot ragadt s paskolván a megmaradt kalászkokat, azt kiabálta: „lássuk, uramisten, mire megyünk ketten!” Nem könnyelműség, hanem szerencsétlenség tette főnkre a magyar kisbirtokosokat s ők, akik hazafias áldozatkészségük után az abszolutizmus súlyos kezét érezték, annál inkább megérdemlik most, hogy a lélegzethez jutott magyar állam gyöngéden, szeretettel és gyorsan segítsen rájuk.

Horánszky Lajos egy decentralizált hitelintézet útján képzeli ezt a segítséget. Ez a decentralizált intézet eljutna segítő karjával mindenhová, ahol szükség van a mentésre. Az államnak pedig csak a kamatgaranciát kellene vállalni. Hát ez körülbelül legcélszerűbb mód. Hogy aztán új intézetet állítsanak-e fel vagy valamely meglevő intézettel kombinálják-e a mentő munkát, az igazán csak részletkérdés. De hogy a mentést meg kell kezdeni és meg kell csinálni, az bizonyos. S ne is tartson attól senki, hogy a kisbirtokosok tehermentesítése más osztályok irigységét vagy elkeseredését keltené fel. Azzal, hogy adósságain könnyítenek, az ipar semmire se menne. Az ipart másképpen kell és lehet is támogatni. De a pusztuló kisbirtok mindjárt föl-éled, ha terhein valamelyest könnyítünk. Az iparba még csak most kell lelket önteni, de a kisbirtok nyomban el is tartja a maga embereit, ha nem kell mellékesen az ursorások gyomrát is tömnie. Az ipart meg kell teremteni, de a kisbirtokot meg kell menteni. Még áldozatokkal is. Mert inkább hozzunk áldozatokat, mint csináljunk áldozatokat...

vendége néhány fülemile volt. Minden tavaszszal megérkezésük valóságos társadalmi esemény volt. Este vacsora után a félváros, elsősorban természetesen az összes jegyes- és szerelmespárok, megjelentek, hogy a csillagos ég alatt, langyos, jázmin-illattól terhes tavaszi léghullámoktól meg-megfűrésztve hallgassák a bokrokból előretörő csalogánydalt. Nekem ekkor egy finomkodó lelkületű, de igen ostoba nevelőm volt, aki megragadta az alkalmat, hogy neveltje az ő vezetése alatt ismerje meg az ember által élvezhető szépségek egyik legszebbikét, a csalogánydalt. Mondom, tíz- vagy tizenegy éves s városi gyerek voltam, nem esoda tehát, hogy még nem hallottam ezt a csodát. Kint voltam tehát én is az első este a sétatéren s vártam a hangversenyt.

Egyszerre az egyik bokorból hallók valami csipogást. Egy-két hang jön egymás után, aztán egy hat-hét hangból álló futam. Körülöttem erre már a nyárszopogók ajúl-dozni kezdtek. „Milyen csodás, milyen remek. Ilyet csak a természet produkálhat! Ez az igazi zene!” Én azt hittem jékedetben, hogy ez az elő-csipogás ugy viszonylik az igazi fülemile-dalhoz, mint hangversenyt megelőző zenekarbeli hangszerpróbálgatás magához a zene-produkcióhoz. Mikor azonban mentoromhoz fordulva kérdeztem, hogy mikor jön az igazi fülemile-ének, a fündéri, lélek-olvasztó, mámorító zene. a

Két nagy meglepetést hozott a mai ülés. Meglepetésként hatott báró Kaas Ivor beszéde, higgadt és objektív hangjánál fogva, de ennél is nagyobb meglepetés volt Horánszky Lajos szűzbeszéde. A megboldogult Horánszky Nándor kereskedelmi miniszter fia, aki már régóta tagja a törvényhozásnak, ma mutatkozott be a Háznak. És tegyük hozzá mindjárt, hogy rokonszenvesen fogadták pártkülönbség nélkül. Beszéde magas színvonalon mozgott, nagy képzettségre vallott, előadása elegáns, nagy szónoki kvalitásokkal rendelkezik, formái és stílusa kerekdedek, választékosak, hangja érces és megnyerő. Mindezek a tulajdonságok egyaránt biztosították számára a többség és az ellenzék szimpatikus figyelmét. Komoly tudással fejtette a magyar földbirtok nyomasztó helyzetét és különösen a kisbirtok inségével s annak orvoslási módjaival foglalkozott meglehetősen szerte.

A szélsőbaloldalon is érdeklődéssel hallgatták, csak akkor zudultak fel a fiatal szónok ellen, amikor a kormányt, mint a nemzeti politika előharcosát és a nemzeti egység eszméjének letéteményesét aposztrofálta. A többség pedig szokatlanul tüntető óvációval üdvözölte Horánszky Lajost.

Az ülés végén Tallián Béla földmívelési miniszter válaszolt Molnár János interpellációjára a Rábaszabályozás ügyében.

## A képviselőház ülése június 24-én.

— Kezdeté délelőtt 10 $\frac{1}{2}$  órákor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Lukács László, Nyíri Sándor, Tallián Béla.

**Elnök:** Megnyitja az ülést és bemutatja a beérkezett kérvényeket s feliratokat.

Gróf Tisza István miniszterelnök benyújtja a kvóta-bizottság jelentését.

**Maróthy** László előadja a mentelmi bizottság jelentését terjeszti elő Kubik Béla ügyében.

(Az 1904. évi költségvetés.)

Báró Kaas Ivor pénzügyi szempontból bírálja a költségvetést, amely nem őszinte és nem szolid. A költségvetés számadatai azt bizonyítják, hogy az ország pénzügyi helyzete rosszabbodott. Az adóreformot már Wekerle megígérte; azóta folyton hitegetik vele az országot, de senki sem tudja, mikor kezdenek majd hozzá a reformhoz. A civilista fölemelést nem fogja megszavazni. Magyarországon az udvartartásra évenként csak 102.000 koronát költenek; ez az összeg nem növekedik akkor sem, ha a király itt van Budán, mert az élelmiszereket, de még a vizet is Bécsből hoz-

derék ur kijelentette, hogy: „Ez az! Hát nem gyönyörű?”

— Ez? Gyönyörű? Ha nem figyel reá az ember, még elviselhető. De várni tőle valamit s ilyen ostoba csipogást kapni, ez dühbe hozza az embert. Mert ez nem tündéri zene, hanem állati láрма.

Ilyen érlyes szavak egy öklömmnyi tízéves gyerektől s különösen a mindenki által az önkívületig csodált csalogány-dalra vonatkozólag, feltűnést keltett. A nyárszopogók összeröföntek, rámbámultak, mosolyogtak, túlerettségről s hőbortosságról beszéltek. Én azonban nem zavartattam magam ezáltal s kijelentettem — nem éppen ezekkel a szavakkal — hogy az egész csalogány-dalkultuszt egy ostoba, maradi, nemzedékről nemzedékre szálló tévhitnek tartom s hogy egy buta népdalt nyaggyalt szobalány szében énekel, mint az erdő isteni dalnok.

Azóta — istenem hány éve ennek — temérdek emberi tévhitre sütöttem reá az ostobaság bélyegét. Éneklő fülemilékkel azonban ritkán találkoztam, nem volt alkalmam tehát, hogy ezt a majdnem eszemökori leleplezésemet megismételjem. Most egy elhagyatott erdei ösvény avarán járva újra találkoztam a fülemiledallal és ime érett észszel konstatálhattam, hogy a tízéves gyermeknek majdnem igaza volt: mert ha nem is éppen láрма a csalogánydal, de alig nevezhető zenének.

zák. A kormánynak az a pénzügyi politikája, hogy vagy deficiten vagyunk, vagy adósságot csinálunk. 1867 óta 4600 millió korona adósságot csináltunk.

Szomorú kilátásaink vannak a jövőre és ilyen viszonyok között a kormány nem állt rengeteg hadügyi beruházásokkal terhlni az országot. Az ilyen kormányzati politika végromlásba dönti ezt a nemzetet s ezért nem szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a baloldalon.)

(Szünet után.)

**Horánszky** Lajos a földbirtok helyzetével foglalkozik és kifejti, hogy bár általában sürgősen kell segíteni, de a legfőbb szükség a kisbirtokos osztály támogatása, amely a végső inséggel küzd. A magyar földbirtokon óriási jelzálogteher nyugszik. Évenként körülbelül 444 millió korona új teher nehezedik a magyar földre. Az összes jelzálogtehef 6931 millió korona ezidőszent; ebből épületekre esik körülbelül két milliárd. Ezzel szemben a magyar föld értéke Wekerle szerint nyolc. Földes Béla szerint tíz. Felner Frigyes beszélése szerint pedig tizenöt milliárd korona. Ha az utóbbi, legkedvezőbb számításat fogadjuk is el, akkor is a magyar föld értékének 33 százalékáig meg van terelve. Ez az arány azonban csak a papíron van, a valóság ennél sokkal szomorubb; tudjuk, hogy a magyar föld harmadrésze kötött birtok, amely jobbára tehermentes; ha ezt is belefoglaljuk a számításba, akkor azt látjuk, hogy a magyar földbirtok körülbelül értékének ötven százalékáig van megterelve. Az összes jelzálogteher negyvenhat százalékka a kis- és törpebirtokra nehezedik. Poroszországban is nagy a jelzálogteher, körülbelül 46 százalék. — Ott azonban a teher hatvan százalékka a nagybirtokra nehezedik. Ezzel szemben a magyar kisbirtokos osztály sokkal rosszabb helyzetben van. A nemzeti politikának egyik legnagyobb feladata a kisbirtokos osztály megmentése. A történelmi szabadelvűség követeli azt, hogy a szabadelvűség jegyében született kisbirtokos középosztályt meg kell menteni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Igaz, hogy nem kevésbé szorult támogatásra a kisipar sem, azonban ez egy okos iparfejlesztési politika feladata, míg a kisbirtok kamatterhének leszállítása elsőrangú nemzeti feladat. (Élénk helyeslés a jobboldalon.) A kisbirtokos teljesen ki van szolgáltatva az ursorának, ezen egy intézet alapításával lehetne segíteni; ha a kisbirtok terhein könnyít az állam, akkor a saját érdekeit is szolgálja. De ez a munka sürgős, üttőz a tizenkettő óra. Bizik ennek a kormánynak tetterében. (Zajos ellenmondás a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: *Ennek?*) igen, bizalommal viseltek ennek a kormánynak nemzeti politikájában, amely nem merül ki üres frázisokban, hanem a gyümölcsöző munkálkodásban keresi a nemzet boldogulását: tehát megszavazza a költségvetést. (Hosszantartó élénk helyeslés és éljenzés. A szónokot igen sokan üdvözlik.)

**Elnök:** A vita folytatását holnapra halasztják s bejelenti, hogy holnap fog válaszolni a honvédelmi miniszter Lovász Márton és Rátkay László interpellációjára.

(Válasz egy interpellációra.)

**Tallián** Béla földmívelési miniszter válaszol Molnár János interpellációjára a Rába-szabályozás

Valaha évezredek előtt, mikor ősember őseink az őserőkben csatangoltak, szép lehetett számukra a csalogánydal. Lelkükhez szólhatott, mely maga is fejletlen, durva, alsórendű volt. Azóta az emberi lélek óriási fejlődött s sokkal szövevényesebb hangrezgések összecsengése szerez számára zenei gyönyört, mint a csalogánytorok hanghullámai. Mért kötelező mégis ennek az elévült szépségnek a csodálata? Mert az emberi léleknek Jánus-arc van, mely bár egyik felével a jövőt, a fejlődést kémleli, a másikkal a múltot, az elavultat csodálja. Sokkal fontosabb ócskaságok is terpeszkednek a közcsodálat diszheleyn, mint csalogány-ének. Majdnem az egész költészet és majdnem az egész régi képzőművészet ilyen kegyelet- és szokásrendelte elismerésben részesülő fülemile-ének...

Az utam bekanyarodott egy sváb faluba, a gondolkodásom, mintegy bucsuzól, még visszakanyarodott a természetbe. Igen, szép a természet: de a testnek és nem a léleknek. A léleknek unalmas. Lényünk gyökerei belőle táplálkoznak, a szervezetünk, a vértünk megkívánja a friss levegőt, friss vizet, friss húst. Ez az, ami a természetből sose avul el. A madárdal azonban igen. Mert a léleknek nem szabad természet, hanem kultúra kell.

tárgyában. Előrebocsátja, hogy a kormány minden erejével rajta lesz, hogy a százhuszezer katasztrális holdnak megmentése mentől előbb haladjon előre. Nehézzé teszi a munkát a Répce folyó és a szomszédos vizek s ez szükségessé teszi a belvízi kérdés rendezését. E tervek már elkészültek, de a társulat pénzügyi viszonyai nem kedveznek e nagy feladatnak. Tárgyalásokat folytatott a pénzügyi kormánnyal az állami támogatás céljából, amely már biztosítva van. Már abban a tekintetben nem adhat az interpellációra megnyugtató választ, hogy az árvédelmi járulékokat el fogják engedni, mert ez törvényellenes volna. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

**Mélnár János** nincs megelégedve a válaszal, mert azt látja belőle, hogy a kormány ezzel csak igér, de azáltal az a szegény vidék elpusztul. A többség tudomásul veszi a választ. Az ülés délután 3/2-kor végződik.

## BELFÖLD

**A kvóta.** Gróf **Tisza István** miniszterelnök ma tette le a képviselőház asztalára azt az előterjesztést, amelyet a magyar kormány tesz a közügyi kiadások hozzájárulási arányának újból való megállapítására kiküldött országos bizottság jelentésére. Ezzel az előterjesztéssel együtt került a Ház asztalára a kvótajavaslat is.

Az előterjesztésben a kormány megjegyzi, hogy a megegyezés tárgyat képező valamennyi kérdésben ugyanazon állápontra helyezkedik, mint a bizottság, s ez alapon terjeszti elő a kormány a törvényjavaslatot. Ez a törvényjavaslat teljesen megegyezik az 1903-ik évi június 30-án tett előterjesztéssel s csak abban tér el tőle, hogy a törvény hatálybalépének időpontját 1904. évi július hó elsejére teszi.

A törvényjavaslat szerint a közös költségekhez való hozzájárulás arányszáma a magyar korona országaira nézve 34.4, Ausztriára nézve 65.6 százalékban állapították meg. A közügyi költségek fedezésére fordítandó bevételek továbbra is a vámvédéket tiszta jövedelmei maradnak. Ezek a határozatok 1904. évi július hó 1-től 1909. decemberig érvényesek.

A közügyi költségekhez való hozzájárulási arányának újból megállapítására 1904-ben kiküldött magyar bizottság jelentése szintén ma került a törvényhozás elé. A jelentés szerint a kvóta előtt kétségtelen volt, hogy a 34.4-es kvóta Magyarországra nézve anyagi kárral jár, amennyiben 0.9 százalékkal haladja meg azt a kvótát, melyet a bizottság számításai szerint fizetni kellene. A számítás helyességét illetőleg évi differencia van az osztrák kvótabizottság és a magyar között, melyen csak mindkét részről helyesnek elismert kvóta-kiszámítási törvény hozatalával lehetne segíteni. Ilyen törvény azonban mindaddig nem lehet, amíg a függő közzgazdasági kérdések megoldva nincsenek. Ennélfogva a bizottság a statusquo fenntartását tartotta leghelyesebbnek.

**Az olasz kereskedelmi szerződés.** A külügyminisztériumban tudvalevőleg tegnap mintegy két órán át tartó konferencia volt, melyen gróf **Goluchowski** külügyminiszter, gróf **Tisza István** és **Koerber** miniszterelnökök vettek részt. A konferencia tárgya az Olaszországgal kötendő szerződési tárgyalások előkészítése volt s — mint Bécsből jelentik — a tárgyalások végleges eredményre vezettek, amennyiben a két kormány elvi megegyezésre jutott. Holnap már a vámkonferencia is egybeül, mely után a tárgyaló felek Rómába utaznak. A tegnapi miniszteri tanácskozás folyamán, első sorban a követendő taktika kérdését beszélték meg. Az olasz kormány által a kérdés megoldására nézve ajánlott módokat nem lehetett elfogadni, nyilván azért, mert az olasz kormány a vámkedvezmény alá eső bor mennyiségét nagyon magasra szabta és mert ezenkívül is olyan föltételeket szabott, amelyeket a bortermelést védő magyar kormány nem fogadhatott el. A tegnapi konferencián nem is arról volt szó, hogy ezt az ajánlatot visszautasítsák, mert hisz ez amugy is kétség-

telen volt, hanem arról, hogy miképpen lehetne általában megoldani a borvám kérdését, illetve, hogy az olasz ajánlat visszautasításával újabb ajánlattételre indítsák-e Olaszországot, vagy hogy az osztrák-magyar kormány is résztvegyen a megoldás módozatainak kikutatásában.

A borvám kérdésén kívül egyéb kereskedelem-politikai kérdések is szóba kerültek, főleg abból a szempontból, hogy a tárgyalásra kiküldött megbízottakat utasítással lehessen ellátni.

**Bécsi tudósítónk** jelenti: Jól informált részről azt jelentik, hogy az osztrák-magyar-olasz kereskedelmi szerződéses tárgyalásokat már semmi akadály sem hátráltatja. A megbízottak legközelebb Rómába utaznak s előreláthatólag július közepéig befejezik tanácskozásukat. Arról azonban szó sem lehet, hogy a végleges szerződés a provizórium lejártá előtt létrejöhesse s így újabb provizóriumra lesz szükség.

**A jegyzői fizetések rendezése.** A belügyminisztériumban már elkészültek a községi és körjegyzők fizetéséről szóló törvényjavaslat végrehajtására vonatkozó utasítással. A rendelet már a legközelebb megjelenik, ugy, hogy körülbelül október végén már megtörténik a fizetések kiutalványozása is oly módon, hogy a pótlék az év első napjától számítva visszamenőleg jár az egész 1904. évre.

## A takarékos bizottság.

Budapest, június 24.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután 5 órakor **Falk Miksa** elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen résztvettek a kormány részéről **Lukács László** pénzügyminiszter, **Hieronymy Károly** kereskedelmi miniszter, **Gränzenstein** és **Popovics** államtitkárok, **Perzel Dezső**, a képviselőház elnöke, **Dobiecsky Sándor**, mint a közlekedési bizottság megbízottja, továbbá a bizottság tagjai. Elnök az ülést megnyitván, a bizottság tárgyalás alá vette a gazdasági bizottság jelentését a képviselőházi hivatalnokok, altisztek és szolgák szolgálati szabályzata és illetményeinek megállapítása tárgyában s ugyanezen bizottság jelentését a képviselőház 1904. évi helyesbített költségelőirányzatáról.

**Kammerer** Ernő előadó részletesen ismertette a jelentéseket, a szervezett állásokat és a felmerült személyi és dologi kiadásokat és az ezeknél felmerült többletet. A két háznál némi adminisztrációs állás egyesítésével lehetne megtakarításokat elérni, erre nézve óhajtaná azt az indítványt tenni, hogy a képviselőház elnöke a főrendiház elnökével lépjen érintkezésbe. Áttérve a részletekre, kiemeli a Ház elnökeinek tiszteletdíját, amelyet a költségvetés 24.000 koronában állapít meg. Ajánlja ugy ezt, mint a jelentéseket változatlan elfogadásra.

**Hegedüs Sándor** azt javasolja, hogy elvileg állapotjanak meg a fokozatokban és ha valakinek a jelenlegi helyzetben sérelme lenne, azt személyi pótlékkal oszlattassák el.

**Perzel Dezső** képviselőházi elnök előadja, hogy ő az egész tervezetet készen találta, de csak a gyorsírók fizetése lett változtatva.

**Hegedüs Sándor** indítványozza, hogy az V. fizetési osztály teljesen töröltessék. **Bedő Albert** nem kívánja, hogy az elnöki tanácsos az V. fizetési osztályba előléphessen és azért azt fenntartandónak tartja. **Justh Gyula** az V. fizetési osztály törlése mellett nyilatkozik.

A bizottság többsége kimondta, hogy az V. osztályt a fizetési osztályokból egészen törli; töröl egy fogalmazói és egy segédfogalmazói állást. A naplószerkesztő a VI. osztályból áthelyeztetik a VII. osztályba és a VI-dik osztályba elő nem léphet. A háznagy titkár a VII. osztályból a VIII. osztályba helyeztetik át, a segédtitkár a VIII. osztályból áthelyeztetik a IX-be. A gyorsírók arányosabban oszlatnak be, négy a X., négy a IX. és kettő a VIII. osztályba, természetesen a szerzett jogok érintetlen hagyásával. A 73. §. azon intézkedése, hogy magasabb fizetési fokozatba való sorozással is történhetik kivételesen a kinevezés, töröltetett.

**Lukács László** pénzügyminiszter indítványára kimondotta a bizottság, hogy az egyes fizetési osztályokba csak a két alsóbb fokozat tölthető be és az első fokozat csak akkor, ha

az államtitkárviselőknél is megkezdtek az első fokozat betöltése.

**Neményi Ambrus** kéri, hogy a költségeknek a főrendiház költségeivel való egyesítése ne csak a személyi, hanem a dologi kiadásokra is kiterjesszessék.

**Justh Gyula:** Elvben nem helyesli, hogy tiszteletdíj adassék a két alelnöknek, de ha már adni akarunk, a formát meg kell tartani és a házszabályt megfelelően módosítani. A tiszteletdíj mennyiségét is tulmagasnak tartja. **Szedérkényi Nándor** csatlakozik **Justh Gyula** véleményéhez.

**Perzel Dezső**, mint a gazdasági bizottság képviselője kijelenti, hogy az alelnökök tiszteletdíját gróf **Apponyi Albert kezdeményezte**, aki pedig ismert a házszabályokat és a gazdasági bizottság egyhangulag határozta el és így nem áll az, hogy házszabálymódosítás nélküli tiszteletdíj meg nem állapítható. A hagyományokra sem lehet hivatkozni, mert régebben sokkal kevesebb illet tartották, mint most, amikor a Ház alelnökei ide vannak kötvé és állandóan Budapesten kell lenniük. Egyáltalában semmiféle érvel nem lehet támogatni, hogy éppen csak az alelnökök huzák az igát és állandó idekötés mellett ne kapjanak tiszteletdíjat. És ha már fizetést adunk, legyen az méltó az álláshoz: kéri a gazdasági bizottság nevében, hogy a bizottság ehhez hozzájáruljon.

**Heltsai Ferenc:** Az angol parlamentben a képviselők nem kapnak fizetést, de a ház elnöke és a bizottsági elnökei, kik a mi alelnökeinknek felelnek meg, jelentékeny fizetést kapnak. A jelentést elfogadja.

Ezután a bizottság többsége a gazdasági bizottság mindkét jelentését, a szolgálati szabályzatot a fenti módosításokkal és Ház 1904. évi költségvetését változatlanul elfogadta.

Ezután a bizottság **Heltsai Ferenc** előadása mellett letárgyalta és elfogadta a helyi érdekű vasutakról szóló törvényjavaslatokat és a mérsékelt áru marhasörölő törvény módosítása tárgyában beadott törvényjavaslatot. Az utóbbinak tárgyalása közben **Justh Gyula** 4 koronára kívánja leszállítani a törvényjavaslatban 6 koronában megállapított árat. **Lukács László** pénzügyminiszter: Az elhárítási helyek szaporításának semmi akadályja nincs s ez tekintetben igyekezzék a legliberálisabban eljárni. Ami az ár további leszállítását illeti, ez törvényes akadályba ütközik s már maga ez az árleszállítás igen tetemes. Később lehet, hogy még további leszállításba bemehetnek, de ez idő szerint nem.

Végül tárgyalás alá vette a bizottság a szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaságtól felvett tíz millió korona előleg törlesztetlen részének visszafizetéséről szóló törvényjavaslatot s azt **Hegedüs Loránt** előadó ösmertetése után vita nélkül általánosságban és részleteiben elfogadta.

## KÜLFÖLD

### Az orosz-japán háború.

Budapest, június 24.

Hirteien elhallgattak a nagyhangú jelentések. Nincs már szó **Liaojang** elfoglalásáról és **Kuropatkin** körülzárásáról. De azért a tulzott hírek szolgálatot tettek. Némi világosságot derítettek a manduriai harcra borult homályba. Megtudjuk belőlük, hogy a japán offenzíva megkezdődött és hogy **Kuropatkin** kénytelen lemondani tartózkodó magatartásáról. A japánok tul akarnak lenni a háboru első fázisán, mielőtt az esőzés járhatatlanná tenné az utakat. Az előcsatározások már meg is kezdődtek és a minapi rémhírek valószínűleg abban a tényben gyökereznek, hogy ezek a kisebb ütközetek mind az oroszok vereségével végződtek.

A helyzet megítélésére különben nagyon értékes a jelentés, hogy **Oku** észak felé nyomul előre. Ez azt bizonyítja ugyanis, hogy **Port-Arthur** körülzárása csakis **Nogi** seregét köti le, **Oku** ellenben az északi miveleteket támogathatja. Ez a körülmény némi világot vet azokra a hírekre, melyek a japánok legutóbbi mozdulataira vonatkoznak. Kétségtelennek látszik ugyanis, hogy a

*Kuroki, Nodzu és Oku* parancsnoksága alatt álló három japán főszereget a kaicsu-haicsüng-liaojangi vonalra nyomul előre és hogy a japán operációk a manduriai síknak elfoglalását és az oroszoknak Mukdenen túl való szorítását tüzték ki legközelebbi céljukul. Az orosz seregek mozdulatai csak megerősítik ezt a feltevést. Kuropatkin ugyanis Haicsüngben van állítólag és ide gyűjti össze haderejének zömét. Minden jel arra mutat, hogy a nagy döntő ütközet itt fog már legközelebb lefolyni.

Port-Arthurról kevés hír érkezik, de ez a kevés azt mutatja, hogy a híres erősség elestéhez nagyon közel van. Az élelmet mindkisebb adagokban osztják ki és a kínaiak a szó szoros értelmében éheznek, míg az oroszok ugyszólván csak kukoricalisztból készült tésztaemlékekkel táplálkoznak. Abból, amit az orosz táviratok élelmiszereknek az erősségbe való csempészéséről beszélnek, csifui jelentések szerint egy szó sem igaz. A kikötő teljesen el van zárva és így az erőd helyzete a szó szoros értelmében kétségbeesztő.

### Nagy csata előtt.

Berlin, június 24.

Fétvárról táviratozzák a *Tageblatt*-nak: *Kuroki* és *Oku* seregei alkalmasint már közelébb egyesülni fognak Dasikaóban, ahol nagy ütközet készül. Az orosz hadvezetőség csapaterősítéseket küldött.

Berlin, június 24.

Niucsvangból jelentik: Nagy orosz csapatok indultak Haicsünből Kaipingba. Kuropatkin vezérkarával délnyugat felé ment. A kínaiak Niucsvangból elmenekültek. Az orosz helyőrség csapatai Niucsvangból szintén Kaiping felé hatolnak előre.

### Port-Arthur.

Bécs, június 24.

Itteni jól értesült körökben beszélnek, hogy gróf *Cornet*, tokiói osztrák-magyar katonai attasé már Port-Arthur közelében van az ostromra készülő japán sereggel. Az attasé legutolsó jelentése konstatálja, hogy a külföldi attasék véleménye szerint mind a két részen a legpontosabban hajtják végre a hadműveleteket és hogy a hősiesség elszántság mind a két részen egyaránt bámulatos. Ugy látszik, hogy az attasék a harcra való indulásuk előtt Vejháj-vejben voltak, mert legutolsó leveleiken angol bélyegzés van.

Csifu, június 24.

Tegnap éjjel és ma reggel több óráig tartó erős ágyutüzélést hallottak Port-Arthur irányából.

### A hadállások.

London, június 24.

Bizonyosnak látszik, hogy a japánok nagy kombinált előnyomulást visznek végbe, amely az oroszoknak Kaiping és Haicseng között levő hadállása ellen irányul. Katonai körökben azt hiszik, hogy a japánok már el is vágták a vasutat Kaiping és Haicseng között. Az oroszok *Kuroki* hadseregével szemben igen élénk tevékenységet fejtenek ki. Így mult szerdán egy nagyobb orosz haderő ágyúkkal megtámadta a japán előőrsöket Ajugmen mellett; a japánok visszaverték ezt a támadást s elvesztettek egy tisztet és kilenc katonát. Az összes hírek megegyeznek abban, hogy a japánok megkezdték az offenzívát és hogy már legközelebb nagy csata várható. Több forrásból azt jelentik, hogy az oroszok Haicseng mellett koncentrálik seregüket és hogy a helyzet ma már olyan, hogy talán már a legközelebbi órákban fontos, talán döntő fordulat várható. Sanghaiból jelentik: *Stackelberg* hadteste Kaipingtól északra

vonul vissza és csak Dasicsáo mellett szándékozik nagyobb ellenállást kifejteni, ennél fogva itt lesz a legközelebbi nagy ütközet. Az ellenes seregek előcsapatai mindössze kétezer jardnyira vannak egymástól.

Kuropatkin nagy csapatteket küld Haicsüngbe; ő maga Kaipingban van és személyesen intézi az összes műveleteket, amelyeknek az a céljuk, hogy megakadályozzák, hogy a japánok elfoglalják a vasutat, ami végzetessé válhatnék az oroszokra nézve. *Kuroki* nyugati irányban küldi előre csapatait, hogy az oroszok szándékát megakadályozza s hogy *Nodzu* tábornokot *Stackelberg* és a vasut megtámadásában támogassa. A *Daily Chronicle*nek azt táviratozzák Inkuból, hogy az oroszok Kaipingtól délre megerősítették csapataikat s hogy ezen a vidéken legközelebb nagy csata várható. A kínaiak tömegesen hagyják el Niucsvangot. Liaojang eleség nélkül szülőlködik s az oroszok kénytelenek voltak portyázó csapatokat kiküldeni, hogy élelmet szerezzenek. A *Daily Mail*nek azt jelentik Csifuból, hogy az összes forrásokból megerősítik, hogy a kínaiak Port-Arthurban való sággal éheznek. Az oroszoknak már csak tengeri áll rendelkezésükre. Port-Arthur elesése már legközelebb várható. Nem igaz, hogy a várba élelmiszereket csempészenek.

### A japán cenzura.

London, június 24.

A japánok ismét rendkívül szigorúan kezelik a telegraf-cenzurát, úgy, hogy a ma megjelent újságok egyetlen tokiói táviratot sem közölnek és ami híruk van, az mind csak jelentéktelen, vagy már régóta ismeretes dolgokra vonatkozik és legföljebb azt tudjuk meg belőlük, hogy mind a három japán hadsereg *Kuroki*, *Oku* és *Nodzu* parancsnoksága alatt különböző utakon Hajcseng felé iparkodik. Egyetlen táviratot sem szabad továbbítani, mert a japánok attól félnek, hogy a mostani döntő események előtt elárulhatnák terveiket az oroszoknak. Csak Kurokinak fővancsónyi főhadiszállásáról jelentik, hogy *Sajmaci* mellett nagyobb harcok voltak. Meglehet azonban, hogy ennek a híresztelésnek is csak az a célja, hogy az oroszokat megtéveszse. Az oroszok erős sáncműveket építenek a Liao folyó keleti partján egész Niucsvangig, hogy így megakadályozzák a japánok koncentrált támadását *Hauseng* és *Niucsvang* vasutja ellen. Naponkint érkeznek orosz csapatok, amelyeket kínaiaknál szállásolnak el.

## HIREK

Budapest, június 24.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Június 15-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessték tovább.

— **Személyi hírek.** *Márkus* József főpolgármester Bécsbe érkezett. — *György* szász király július 10-én fürdőhasználatra Gasteinba érkezik.

— **Kossuth Ferenc elutazása.** *Kossuth* Ferenc, a függetlenségi párt elnöke csaknem négyheti tartózkodás után ma teljesen felgyógyulva hagyta el a Lukács-fürdőt, ahol csuszos bántalmak ellen keresett orvoslást. *Kossuth* Ferenc holnap délután falura utazik, ahonnan egy hét múlva utókurára Herkulesfürdőbe megy.

— **Loubet Ostendében.** Brüsszelből jelentik, hogy *Loubet* köztársasági elnök a jövő augusztusban a nagy sport-hétven meglátogatja *Lipót* királyt Ostendében.

— **Humbert király sirja.** Rómából táviratozzák: A Pantheonban ma reggel a király és a főméltóságok, valamint a törvényhozás fejeinek jelenlétében áthelyezték *Humbert* király földi maradványait ideiglenes sírjából az I.

Viktor Emauel király sírhelyével szemben lévő sírba.

— **Az interparlamentáris konferencia Amerikában.** Az interparlamentáris konferencia programja már meg van állapítva. E szerint a st-louisi nagygyűlés szeptember 12., 13. és 14-én lesz. Ezt megelőzőleg Washingtonban tisztelgés és fogadtatás lesz *Roosevelt* elnöknel a *Fehér Házb*an. A st-louisi nagygyűlés után pedig kirándulás a sziklahegységre Denverbe (Colorado állam) és onnan vissza New-Yorkba.

— **A római Goethe-szobor.** Arra a tervre, melyet az olasz király és a római polgármester a Goethe-emlékmű leleplezése alkalmából küldött a német császárnak, az uralkodó a következőkben válaszolt:

— Meghatva szíves táviratodtól, köszönöm, hogy jelen voltál a nagy költő szobrának leleplezésén, ki oly sokban hozzájárult ahhoz, hogy Olaszországot értékessé tegye Németországra nézve. *Vilmos* s. k.

A polgármesterhez a császár a következő táviratot intézte:

— Igen hálás vagyok táviratáért, valamint érzelmeidért, melyeket szíves volt kifejezni. Nagy örömmel hallottam a Goethe-emlékmű leleplezésének híreit. Remélem, hogy Olaszország és Róma e híres német barátja és igaz bámulója emlékműve hozzá fog járulni ahhoz, hogy a kölcsönös barátság és tisztelet ama kötelékeit szorosabbra fűzze, melyek országainkat összefűzik. *Vilmos* I. R.

— **Honvédelemk Szepesváralján.** A szepesi püspök, dr. *Párvy* Sándor áldozatkészségből nemsokára szobormű hirdeti a branyiszkói ütközet emlékét. A hazafias püspök ugyanis megbizta *Fakies* Ernő fiatal szobrászt a mű kivitelével, aki egy rohanó honvéd alakját mintázza díszes talpazaton. Az emlék a jövő év tavaszára készül el.

— **Díjnokok a miniszterelnökről.** A Napidíjasok Országos Egyesületének küldöttsége járt ma *Pap* Zoltán képviselő vezetésével a gróf *Tisza* István miniszterelnöknél és gróf *Serényi* Béla államtitkárnál. A küldöttség a miniszterelnöktől a június 29-ikére kitűzött kongresszus erkölcsi támogatását, a kereskedelmi államtitkártól pedig kedvezményes vasúti jegyek kiutalványozását kérte. A küldöttség mindkét helyen kedvező választ kapott.

— **Báró Nopcsa Ferenc halála.** *Dévaról* táviratozzák, hogy báró *Nopcsa* Ferenc, *Erzsébet* királyné volt főudvarmestere ma este 9 órakor meghalt. Báró *Nopcsa* Ferenc egyik legkiválóbb tagja volt családjának, amely évszázadok óta nevezetes szerepet játszott Hunyadvármegye történetében. A 89 éves korában elhunyt aggasztán már fiatal korában a hadseregbe lépett és a 20 éves ifjút a *Radetzky*-huszárokhoz főhadnaggyá, majd kapitánnyá léptették elő. Harmenc éves korában bucsut mondott a katonai pályának, amelyen két évig *Ferdinánd* *Károly* főhercegnek volt udvari kamarás. Attól kezdve sokáig a külföldön tartózkodott és különösen Olaszországban és Velencében levéltári kutatásokat végzett magyar vonatkozású adatokat gyűjtve. A közpályán 1861-ben tünt föl először, amikor Hunyadvármegye főispánjává nevezték ki, amely állásban apja 1848-ig működött. A koronázás után a király személyekörűli miniszterium államtitkára lett de nemsokára megvált attól az állásától, mert *Erzsébet* királyné főudvarmesterévé nevezték ki. Negyedszáza n l tovább szolgált a felséges asszonyt ritka hűséggel és odaadással, ha az öreg ur nem is említette soha, nagyon sokan tudják, hogy hazafias főur közelségének sok része volt abban, hogy a királyné annyira vonzódott és a magyarokhoz. A király a leghizelgőbb elismeréssel mentette föl 1894-ben a már 79 éves aggasztánt a főudvarmesteri szolgálatról. Agglegény ember volt és mikor néhány nap előtt súlyosan megbetegedett testvéröccse báró *Nopcsa* Elek sietett hozzá. Halálával a főrendiház egyik legöregebb és legszimpatikusabb tagját veszítette el, aki a főrendiház újjászervezésekor választás útján került a főrendek közé.

— **Iskolatársak találkozása.** A budapesti ötödik kerületi női kereskedelmi tanfolyamot 1898/99. tanévben végzett növendékeknek e hó 26-ikán, vasárnap délután három órakor lesz az intézetben találkozójuk.

— **Rákóczi és a bujdosók hamvai.** Mint értesülünk, a miniszterelnökségi palotában tegnapielőtt értekezlet volt *Rákóczi* Ferenc nevű hazahozatala dolgában. Az értekezlet, amelyen az országgyűlés két házának és a pártok elnökeinek kívül néhány kiváló történettudósunk is résztvett, abban állapodott meg, hogy Rákóczival együtt mindazoknak a nagy honfiaknak hamvait is hazahozatja, akik a fejedelmével együtt bujdosnak el. gróf *Bercsényi* Miklósét, *Sibirik* Miklósét, a fejedelem főudvarmestereit, gróf *Esterházy* Antalét és ha megtalálják, *Mikes* Kelemen hamvait is. Nem feledkezett meg az értekezlet *Zrínyi* Ilonáról, *Rákóczi* anyjáról és *Thököly* Imréről. *Rákóczi* mostohaapjáról sem, akik szintén török földben nyugszanak. Az ő drága hamvaitak is haza fogják hozni. Szóba került az értekezleten az a kérdés is, hogyan történjen a nemzeti ereklyék hazaszállítása. Erre nézve egy jeles történettudósunk azt indítványozta, hogy Erdélyen keresztül hozzák haza a hamvakat, de az értekezleten jelen voltak valamennyien azt az eszmét helyeselték, hogy a hazaszállítás hajón történjen a Fekete-tengeren át és a Duna utolsó állomásánál egy monitor venné át a hamvakat és Budapestig hozná. Az ország fővárosából azután *Kassára* vinnék s ott nagy ünnepségek keretében a híres székesegyház sírboltjában temetnék el *Rákóczi* és a többi nagyok földi maradványait.

— **Uj gyermekbetegség.** Régóta beszélnek már egy ismeretlen gyermekbetegségről, melyről eddig csupán annyit tudtak, hogy kiütés alakjában mutatkozik a beteg gyermekeken. De a kiütés természetéről, a betegség szimptomáiról és lefolyásáról nem tudtak semmit. A bécsi orvosegyetem kitűnő professzora, dr. *Pospischill* Dénes most közli egy német szaklapban, hogy a már régen kísértő gyermekbetegséget végre sikerült neki diagnosztizálni. A tudós tanár sokáig tanulmányozta az új betegséget és megállapította róla, hogy többféle alakban szokott fellépni. Az általános tünetek a következők: A kiütések rendszerint csak a végtagokon jelentkeznek, ritkábban a háton, vagy a mellén. Színük halványpiros, később lilás, vagy szürkés árnyalattal. Nem ritkán zománcos fényűek. A betegséget csekély láz kíséri, csupán legvehemensbb formájában hasonlít a himlőhöz. Ebben a fokozatban — a tudós tanár elnevezése szerint: *morbilloid* — néha magasabb a hőmérséklet. A második forma az úgynevezett *scarlatinoid*, több közös vonást mutat a vörhenyyel, lefolyásában azonban sokkal enyhébb. A betegség első és leggyakoribb formája a *Pospischill* által *Ezanthema infectiosum*-nak nevezett kóralak, amelynek egészen sajátos színű, sem a himlővel, sem a vörhenyyel össze nem téveszthető kiütések a jellemzői. Jelenleg a tudós még egy negyedik formáját figyeli az új betegségnél, amelyet változatos külalakja után *Ezanthema variabile*-nek nevezett el. Az új betegség tüneteinek megállapításáért az érdemet dr. *Pospischill* a bécsi egyetem számára követeli, amelynek a klinikája eddig tanulmányozta s ezután is tanulmányozni fogja a kis gyermekek testi épségének ezt az újabb veszedelmét.

— **Halálozás.** *Horthy* István főrendiházi tag az éjjeli kenderesi birtokán, hosszas szenvedés után elhunyt. *Jász-Nagykun-Szolnok*-megyében évek óta vezérserepet vitt s évekig volt a megyei szabadalvúpart elnöke. A főispáni szék megüresedése alkalmával neki ajánlották fel a tisztséget, de nem fogadta el. Annál tevékenyebb részt vett a református egyház ügyeiben s hosszú ideig a *Jász-Nagykun-Szolnoki* egyházmegye gondnoki tisztét töltötte be. A kilencvenes évek közepén nevezték ki főrendiházi taggá s azóta tagja volt a napló-bíró bizottságnak.

*Gömör* Oszkár közoktatásügyi miniszteri tanácsos ma hosszas szenvedés után *Rákospalotán* meghalt. Halálát tüdőgyulladás okozta, mely egy régebbi betegségből származott.

Az elhunyt miniszteri tanácsos 1839-ben született *Pusztasalatán*. Középiszkolást *Sárospatakon* végezte, egyetemi tanulmányait Bécsben és Heidelbergben. Az állam szolgálatába 1863-ban lépett, amikor segédfogalmazó lett a helytartótanácsnál. Onnan báró *Eötvös* József a kiegyezés esztendőjében a közoktatásügyi

minisztériumba vitte, ahol mindvégig meg is maradt. A református, görög-keleti és zsidó ügyeket vezette s az egyházpolitikai törvényeknek a reformátusokról szóló része az ő alkotása. A király 1894-ben a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki, azonkívül kamarás is volt és a német Johannita-rend lovagja. A tanítók nyugdíjintézetének ő volt a megalapítója és elnöke, általában a hivatalán kívül is nagy szeretettel foglalkozott a tanítók sorsának javításával. Holnap délután ötfél órakor temetik a rákospalotai temetőbe.

*Bertalanffy* Theodóz, benedekrendi áldozópap hatvanhárom éves korában meghalt *Tihanyban*.

— **Vallás és idegenforgalom.** Hogy miképpen kerül ez a két dolog együvé, ezen bizony sokan hiába törnek a fejüket. Hát az eset a következő: A tirol-svájci határon levő *Pradban* tiltakozó gyűlést tartotak egy *Suldenben* építendő protestáns templom ellen. Ezen az ülésen jelen volt *Schrafl* képviselő is s ő vágott ki aztán egy heves beszédet s ebben a beszédben került össze a vallás és az idegenforgalom. Ezt mondotta többek között a képviselő:

— Néhány helység kivételével még az egész országban megtudtuk őrizni a vallásosság kincsét. Gyálazolatos dolog tehát, ha némelyek a nagynómet cégér alatt a német erőt és az egészséges német népszellemet a vallásosság megzavarásával akarják szétzúzni. Azt mondják, hogy ez az idegenforgalom érdekében történik. Ez nem igaz. Miért jön az idegen *Tirolba*? Magas hegyek, csillogó gleccserek, regélyes tájak, remek levegő egészséges víz és a nép derék, gyermekesen vallásos jelleme az, ami az idegeneket hozzánk vonzza. A hegyek, a levegő és a víz nem lesznek vonzóbbak azal, ha protestáns templomokat építünk a gleccserek szélére. Ha pedig nem tudjuk megőrizni a nép egészsége és vallása jellemét, akkor elvész az ország a legnagyobb vonzeréjét. A tiroliak becsülik azokért a tulajdonságaikért, amelyek képessé tették őket arra, hogy legyőzzék a nagy francia hódítókat. Ennek a képességnek az alapja a vallásosság volt. Aki szerteszórja ezt az alapot, az irt az idegenforgalomnak. Az idegenforgalom jól felfogott érdekében tehát határozotlan tiltakozunk kell az ellen, hogy *Suldenben* protestáns anglikán templomot építsenek. Pártoljuk azt, hogy utakat, utakat vagy más efféle építsenek, ami emeli az idegenek forgalmát. De ez a templomépítés nem volna egyéb *Eris* almájánál, eszköz az idegenek elriasztására, amely határozottan nem válnék sem javunkra, sem becsületünknek.

— **Egy kis helyreigazítás.** A *Berliner Börsen-Courir* nagykoru ujság. Erre vall az a mód, amelylyel hozzát szoltott egy esethez, amely bennünket, magyarokat érdekel különösen. Egy *Berlinben* élő honfitársunk ugyanis a következő levelet írta a Schiller-színház igazgatójának:

Végignéztem tegnapi a színházunkban *Davis*-nak *Heiratsnest* című darabját. Mint rendesen, most is megkaptam azt a füzetet, amely tartalmával és pontos tájékoztatójával mindenkor megörvendeztet. Nagy volt azonban esodálkozásom, amikor azt olvastam, hogy a szerző *Pozsonyban, Ausztriában* született. Mit szólnának hozzá a bajorok, ha azt kellene olvasniok, hogy *München* vagy *Drezda* Poroszországban van? *Jogosan* bosszankodnának s nem tudom, mit gondolnának a hiba elkövetője felől. Nos, éppen ilyen kellemetlen nekem, földrajzi műveltségű embernek, még hozzá magyar embernek, ha azt olvasom, hogy *Pozsony* *Ausztriába* bekebeleztek. A földrajzi tudomány, az igazság és a magyarok nevében kérem az ismertetésbe ezt: *Davis* *Pozsonyban, Magyarországon* született.

A *Börsen-Courir* közölte ezt a levelet, még pedig a következő szeretreméltó sorokkal: „A hibákat, amelyeket a magyar földrajz védelmében a levélíró a német nyelv ellen elkövet, senki sem rójjá fel bünül. Az isten többre becsüli a jó érzést a jó grammatikánál s legyünk ösztintek: ha nekünk kellene magyar levelet írnuunk, bizonyára mi is ejtenénk benne egy-két hibát.” A berlini ujságnak ez a megjegyzése a levél formájára vonatkozik, de ezt megelőzi az a beismerés, hogy a levélírónak teljesen jogos a felszólalása, de a hiba nem szándékoságból, hanem tévedésből eredt. Hát a berlini lap szóval becsületesen kezelte a dolgot, hanem van egy igen jó tanulsága is az esetnek. Mivel az ilyen tévedés nem az első és nem az utolsó eset, külföldön járó magyar testvéreink példát vehetnek a levélírótól, hogyan lehet Magyarország ismeretét túl határainkon kissé kiegészíteni.

— **A forradalmi nőegylet.** A *békés* *csabai* nőegylet vasárnap ugye lehet proklamálja a forradalmat. Ha ugyan van valamelyes alapja annak a hírek, amit egy helyi lap tudósító ad közre a készülő aratósztrájkról. A *Magyar Híradónak* jelentik, — valószínűleg az érdektel munkáspárt részéről, amely azonban nem azonos a szociáldemokrata-párttal — hogy *Békésmegyében* nagy a nyugtalanság a földmivel nép között. Szájról-szájra jár, hogy küszöbön áll az aratósi sztrájk, amely egész *Békésmegye*re kiterjed. A sztrájkot a *békésmegyei általános nőegylet* készíti elő, amely az összes *békésmegyei* szocialista körök, egyletek és szervezetek képviselőit *június* 26-ikára. *Csabára* város értekezletre hívta egybe. *Békés* város földmives munkásai nagy csapatokban akarnak erre az értekezletre menni, hogy az aratósi sztrájkot *Békéscsabán* proklamálják. A jelentés nem szól a forradalmi nőegylet képességeiről, pedig a hadüzenet komolyságához sok szó fér...

— **A táviratozás reformja.** A nemzeti táviróegyezményben *július* 1-től kezdve számos változás lép életbe. *Július* 1-től kezdve a rendes táviratokban szabad rövidítéseket és a kereskedelmi téren használatban levő betűjegyeket is alkalmazni. Megállapított titkos nyelven szabad táviratokat feladni, ha a szavak olyanok, hogy valamely Európában használt nyelvnek megfelelően kifejezhetők. *Chiffrirozott* magántáviratok csak abban az esetben vehetők fel, ha vagy tisztán betűkből, vagy tisztán számokból állanak, számokat és betűket azonban összekeverni nem szabad. A rövidítések terén a következő változások lépnek életbe: *P. C. S.* — sürgösen kézbesítendő, *J.* — csak nappal kézbesítendő, *G. P.* — postahivatalban marad. A határidőt, melyen belül a távirat feladójának reklamáláshoz van joga, nyolc hónapra kiterjesztették. Ha a távirat tovább küldése a vonalon beállt zavar folytán akadályt szenved, a posta köteles a hosszabb és költségesebb kerülő uton is tovább küldeni, ha a feladó nem tett íle rá fedezetet. A válasz fizetve jelzéssel feladott táviratoknál a kiízetet szavak számait külön fel kell említeni, a korlátozás azonban, hogy csak harminc szó választ lehet előre kifizetni, a jövőben el lesz törölve. A sajtó-táviratok *Z-Pressé* jelzéssel lesznek ellátva, de ilyeneket csak este 6 órától reggel 9-ig lehet feladni. A pénz-megtérítési keresetek határidejét megemelték, vagy nem kézbesített táviratokért öt hónapra emelték fel.

— **Tolvaj hivatalnok.** A rendőrség letartóztatta *Szendeffy* Elemér állás nélküli magánhivatalnokot. *Szendeffy*nek már több ügye volt a büntetőbírósnál s ezekben a pörökben egy fővárosi ügyvéd védte. *Szendeffy* a napokban meglátogatta ügyvédjét, akinek irásztala fiókjából 3500 koronát érő zálogjegyeket ellopott. Az ügyvéd feljelentette tolvaj védcét s a rendőrség az elzúllott fiatalcembert letartóztatta.

— **Merénylő örült.** Dr. *Kupsa* Viktor földbírtokos tegnap a *Gellért-tér* 3. szám alatti lakásán hirtelen megörült. Revolvert ragadott és rálőtt a házvezetőnőjére, *Weiss* Etele, meg az inasára, *Kovács* Lajosra. Az egyik golyó *Kovács*nak a kezéskülőjé ért, de csak jelentéklenn sebet ejtett rajta. Az örült embert nagynehezen lefegyverezték és bevitték a főkapitányságra. Miután itt a rendőrorvos konstataulta, hogy veszedelmes örült, bevitték a *Lipótszei* börtölydába.

— **A Turul felszállása.** A Magyar Aéroklub *Turul* nevű léghajója a hó 25-én, szombaton indul első éjjeli útjára, amennyiben az időjárás kedvező lesz. A felszállás pontban éjfélkor megy a *Tattersallban* végre.

— **Halálos légycipés.** *Klagenfurtban* tegnap egy légy megcsipte *Smekel* *Richard* tüzerkapitányt. A légyeszúrásból vérmérgézd kapott a kapitány és még tegnap éjszaka meghalt.

— **A kaszárnnyak felirata.** A fővárosban levő közös hadseregheli kaszárnnyak és intézetek jó része már el van látva magyar felirattal. Legutóbb a hűvösvölgyi cs. és kir. hadapródiskola és a *Radetzky* nevet viselő közös utász-laktanya épületének homlokzatára tették föl a magyar felirást.

— **A legutolsó kép.** Csodálatos módon került elő *Verecsaginnak*, a szerencsétlen orosz festőnek utolsó alkotása, amelyet már a Petropavlovszkon festett. Övege azt a hírt kapta Port-Arthurból, hogy a buvárok egy nagyszabású képet találtak a Petropavlovszk süllyedése helyének a közelében s ez a kép a *Makarov* tengernagy elnökléte alatt tartott haditanácsot örökíti meg. Maga a művész övege értesítette az érdekes és művészeti szempontból becses hírről a szent-pétervári lapokat.

— **„La Bellonia.”** Ez a szép nápolyi színésznő azon kezdte öt évvel ezelőtt, hogy férjhez ment Giambattista Pisano fiatal szobrászhoz, aki beleszeretett. Azután az történt, hogy az esküvő után néhány nappal reájött a nápolyi rendőség, hogy a fiatal férj egy hamis pénzverő-bandának a feje s le akarta tartóztatni. A szobrász azonban megérezte a veszedelmet és Amerikába megszökött. A magáramaradt fiatal asszonynak csakhamar rabja lett egy dúsgazdag olasz nemes, gróf *Morales*, aki három esztendőn át pazar fényvel vette körül. A harmadik év végén a gróf meghalt és három millió líra vagyonát a szép asszonnyra hagyta, aki pazar életmódjával egy esztendő alatt nyakára hígott az egész örökségnek. Ekkor az orosz kormány szolgálatába állott a szalmaözvegy s *La Bellonia* néven egyike lett a legügyesebb nemzetközi orosz kémeknek. Az orosz kormány nemrégiben besugta valaki, hogy a szép kémnő nemcsak Oroszországnak teljesít szolgálatokat, de más nemzeteknek is s ezt a gyanút megerősítette az is, hogy több európai fővárosból titokzatos pénzküldemények érkeztek hozzá. Kezdték őt megfigyelni, de a szép asszony annyira ügyes volt, hogy nem lehetett rajta csipni a turpisságon. A múlt héten St.-Remóba ment üdülni, ahol egyszerre eléje toppant rég elveszettnek hitt férje, Giambattista Pisano, aki követelte, hogy az őt év előtt félbeszakított házasságot tovább folytassák. Az asszony ellenkezett, mire a férj tetemes végkielégítés fejében hajlandónak mutatkozott a válásra. Az asszony színelőbelement a dologba, de titokban feljelentette szökevény férjét a rendőrségen. Giambattista ezt megtudta s egy hegyes olasz törrel szíven szurta a feleségét. Aztán felakasztotta magát egy fára a sétatéren.

— **A vasúti munkások nagygyűlése.** A kereskedelmi miniszter rendeletileg életbeléptette a vasutas munkások nyugdíjpenztárának alapszabályait. A vasúti munkások azonban nincsenek megelégedve az alapszabályokkal s a mai napon panaszoshangu nyomatványon hívják meg az érdekelteket a Reklámkertbe, huszonhatodikára nagygyűlésre. Ennek a gyűlésnek a napirendje: 1. A vasúti munkások nyugdíjügye. 2. Mit akarnak a vasúti munkások?

— **A hála.** Párisban egy matróz, aki öngyilkosságot akart elkövetni, ugyancsak súlyos argumentummal bizonyította be, hogy szabad akaratában senkit sem szabad háborgatni. A szóban lévő matróz beugrott a Szajnába. Már-már elmerült, amikor egy közeli hajó matróza utána ugrott és nagy erőfeszítéssel, hősiességével a vízből az öngyilkosjelöltet. Szerencsésen a partra vonszolta, ahol a megmentett gyorsan magához tért. A következő pillanatban azonban már megmentője ellen fordult.

— Ki jogosított föl, hogy az én dologomba ártsd magad?

Azzal nekiment a matróznak és rövid tusakodás után belökte a vízbe. A jól uszó matróz szerencsétlenségére egy hajó alá került, ahonnan mint halottat húzták elő. A tettes a rendőrségen nem akart semmiféle felvilágosítást sem adni magáról.

— **Dr. Daróczy ügyész temetése.** Ma délután temették a Farkasrét temetőben dr. *Daróczy Elek* budapesti királyi ügyész az új Szent János-kórház halottas-terméből. A végtestzésen megjelentek: dr. Székely Ferenc kornatügyész, dr. Pongrácz Jenő főügyész, dr. *Geguss Gusztáv* főügyész helyettes vezetése alatt a budapesti ügyészség tagjai, dr. *Halász Lajos* ügyész vezetése alatt a pestvidéki ügyészek, ott volt továbbá: *Zsitvay Leó* törvényszéki elnök s a budapesti büntetőtörvényszék s a büntető-járásbírószék bírái. A budapesti ügyvédi kamara képviselőitelen dr. *Kesztyű Antal*, dr. *Fried Vilmos* és *Pollák Illés* remek koszorút helyeztek a ravatalra: Az ügyvédek dr. Daróczy Elek kir. ügyésznek — felirással. *Happal Benő* budai ev. ref. lelkész beszútatja el a megdolgoztat. A sírnál dr. *Geguss Gusztáv* főügyész helyettes, a megdolgozott királyi ügyész főnöke és barátja mondott megható beszédet.

— **Üresedések a gyermekmenedékhelyen.** A budapesti első *Gyermekmenedékhely-Egyesület* központi intézetében (IX., Vendel-utca 3.) több fizetéses hely üresedett meg, melyre 3—6 éves gyermekek nemi különbség nélkül felvétetnek.

— **A gazdag spanyol nő.** *New-York*nak újra szenációja van. Egy *Platt R. John* nevű milliomas *Elias Hannah* vagy más néven *Davis Bessie* mesztio-nő ellen fejelentést tett hatszáznyolevanöt-háromszáznyolevanöt dollárnyi összeg megfizetését követeli, amit a vádlott nő tőle ezer—húszezer dollárnyi summákban nyolc év alatt esalt ki különböző ürügyek alatt. A vádirat szerint *Elias Hannah*nak *New-Yorkban* öt háza van, azonkívül vagy százkilenc bankban nagyszegű betéte.

*Elias Hannah* 1870-ben született *Philadelphianak* egy nyomorúságos kunyhójában, mint egy német matrónak s egy néger rabszolgának törvénytelen gyermeke. Anyja hónapnyi, vagy még ennél is kisebb időközben váltogatta férjeit s e piszkos, bűnös és utálatos környezetben nőtt fel *Elias Hannah*. Tizenhat éves korában egy előkelő családhoz került, de mivel ott egy bálruhát lopott, hogy a négerbálon megjelenhessen, három hónapra a dologháza került. Ezután egy néger gyógyszerészszel élt együtt, akit, midőn az őt *New-Yorkban* le akarta rázni a nyakáról, a négernek kedves fegyverével: borotvával támadott meg. Ismét börtönbe került, s ott született első gyermeke. Midőn kiszabadult, beleszeretett a *Puelman*-égy egyik szolgálja, *Williams* és feleségül vette. A néger negyedben nagy feltűnést keltett a büszke, cicomás, de csodaszép asszony. Egy pillanati véletlen találkozás egész új fordulatot adott a nő életének, aki eddig csak a szegénység és szennyelt ismert. *Platt R. John* a többszörös milliomas üveggyáros és családja megismert vele az utcán s azonnal a néger negyedben teljesen nyoma veszett. A fiatal szép asszonyt nyelvmesterek és zenetanárok oktatták s megtanították mindenre, amit egy előkelő és gazdag nőnek tudni kell. Tanárait valóságos csodálatba ejtette gyors felfogása és nagy tudásával. Ebben az időben költözött nagyszerű palotájába s lett szomszédja *New-York* leggazdagabb polgárainak. Legszebb fogatai, legtöbb szolgálja, legnagyobb ékszerei neki voltak. Ugy hívták, hogy: a gazdag spanyol nő. De nem tudta egészen elfeledni régi életét s nem egyszer ment csodás ruhákba öltözött a négernegyedi piszkos házába, ahol két-három napra visszavarázolta magának régi életét. A dúsgazdag aggastyán a nyolcvankét éves *Platt* olyan volt e nő kezeiben mint a maszk, s még azt is elhitte neki, hogy születendő gyermekének ő az apja. Ez a gyermek holtan jött a világra. *Williams* gyakran megjelent az öreg milliomasnál és mindannyiszor megszarolta őt, míg az végül megalkotta a zaklatásait, a bírósághoz fordult. Ekkor, tavaly novemberben történt, hogy *Green H. Antwerp*, „*New-York* atyját”, az általános szeretet polgár *Williams* nevű néger meggyilkolta. A gyilkos tudvalevőleg azt vallotta, hogy bosszúból gyilkolta meg az öreget, amiért elesécsította a feleségét. Aztán csakhamar kitért, hogy *Williams* végzetes tévedésből lőtte agyon *Green*-t.

*Green* roppant hasonlított *Platt*-ra. Körülbelül olyan idős volt, hófehér szakállát is úgy viselte, s annak kedvesének villája mellett laktak *Green* rokonai. *Williams* elrejtőzött a villa közelében. Ekkor jött az agg *Green*, rokonait meglátogatni. *Williams* azt hitte, hogy *Platt* és reá lőtt. A lövés talált és a következő pillanatban *New-York* egyik legnagyobb tiszteletnek örvendő és legjobb polgára holtan bukkott a kövezetre.

*Green* meggyilkolásakor hirtelen elutazott *Elias Hannah*, de pár hét múlva nyugodtan visszajött, mert a rohanva élő *New-York* ekkor már egészen elfelejtette a dolgot. Bizonyosan teljesen feledésbe ment volna, ha most a bűnvádi feljelentés meg nem történik.

— **A kalandorú áldozata.** *Mürzschlag*-ból táviratozzák: Ma délelőtt *Hervay-Kirchberg* Ferenc kerületi főnök lakásán agyonlőtte magát. Öngyilkosságára családi tragédiája adott okot. *Hervay* nemrég megismerkedett egy feltűnően szép nővel, akit feleségül vett. Ez az asszony sokkal idősebb volt nála, tul volt a negyvenen, de szépséggel, szellemeségével, elragadó lényével elbűvölte. Első ízben tavaly tünt fel *Mürzschlag*-ban, s majd egy orosz nagyhercegnő udvarhölgyének adta ki magát, majd azt beszélt, hogy közel áll egy német hercegnőhez. Egyszer aztán feltűnő ékszerekkel jelent meg, amelyet a *Lützow* család ékszereinek mondott. De csakhamar suttogni kezdtek róla, a lapokban is egyelőre burkoltnak, majd mind érthetőbben kalandos hírek jelentek meg róla, amelyeket mindenki megértett, csak éppen a feje nem. Az ékszer histórija is szóba került, az ékszerek persze hamisak voltak. Végre a férj is sejteni kezdte sorsát. Az asszony helyzete aztán tarthatatlanná lett, s *Hervay-Kirchberg* már arra gondolt, hogy elválik a feleségtől. Hat heti szabadságot kért, Bécsbe ment az asszonnyal, aki ott öngyilkossági színjátékot is rendezett. Néhány héttel ezelőtt kiderült, hogy *Hervay* nő veszedelmes kalandornő, skinek már három férje volt, köztük csakugyan egy *Lützow* nevű nemes is, és a házasságához szükséges okiratokat meghamisította. Tegnapelőtt az asszonyt bigámia és okirathamítás miatt letartóztatták és átadták a leobeni törvényszéknek, amely annyit körülbelül már kiderített, hogy az asszony egy *Bellachini* nevű híres bűvész leánya. *Hervay* azóta buskomor volt és több ízben említette ismerősei előtt, hogy öngyilkos lesz. Tegnap már nem evett semmit, este pedig *Schenk* állomásfőnöknek említette, hogy a mai napot nem fogja túlélni. Ma délelőtt szíven lőtte magát és szörnyet halt. Harminckét esztendő volt; már tavaly, 29 éves korában kerületi főnöknek nevezték ki s legszebb kariérnek nézett elébe. Lovagja volt a *Ferenc József*-rendnek, tulajdonosa az arany koronás érdemkeresztnek, s a cár is kitüntette a Szaniszló-renddel *Mürzschlag*-i látogatása alkalmával, amikor is *Hervay-Kirchberg* fáradhatatlan buzgóságmal gondoskodott a felséges vendég biztonságáról.

— **A fővárosi hírlapkiadóhivatali tisztviselők** segítő-egyesülete ma tartotta meg XV. rendes közgyűlését *Zilahi Simon* elnökléte alatt az *Othón* helyiségében. Előterjesztették a zárószámadást. Eszerint az egyesület vagyona a lefolyt évben 11.551 koronával szaporodott s így ma az egész vagyon 127.427 koronát tesz ki. A közgyűlés megadta a felmentvényt és köszönetet szavazott az elnökségnek és az igazgatóságnak eredményes működéséért. A közgyűlést társasvacora követte.

**Betörés egy dohánytőzsdébe.** *Sopronyi* Viktoriának a *Kerepesi-ut* 1. szám alatt lévő dohányárudájában az éjszaka betörők jártak. A tőzsde utcai vasredőnyét tolvajkulcsossal felnyitották és az izletben három fiókot részével felfeszítették. Az egyik fiókból 800 koronát érő váltóürlapot loptak el. Az ürlapok 10 fillérestől 1 korona 80 fillérig, minden fajtából valók voltak. A másik fiókból 70 korona készpénz, 1 drb 10 koronás aranyat, 5 darab milleniumi emlékkoronát, 1 koronát érő új filléresket, 25 koronát érő 20 és 10 filléresket, a harmadik fiókból pedig 300 darab különféle bélyegeket loptak el. Érdekes, hogy a *Wertheim*-szekrényt, amelyben 16 ezer korona pénz volt nem bántották és otthagyták a kirakatban levő sorsolási ékszereket is. A betörést reggel *Hauer* nevű segéd vette észre, amikor kinyitotta a boltot. A betörést csak a viszonyokkal ismerős ember követhette el és a rendőség már is nyomában van a betörőnek.

## AGRARIA magyar gépforgalmi részvény-társaság a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság részici mezőgazdasági gépgyárának vezérigénksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe. Tiszta acélnyag saját hámorainkból. Előreterhellen tégelyacélekefeje. Páncélacél-kormánylemezek. Magasított acélekefeje. Porvédő korekek. Acél gerendoly. Csak kítámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk. Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismereti és egyáltalán a talaj alapes megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosítást nyújt — és díjmentesen küldetük. Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány felállmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is. Rövidített levélcím: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgönycím: „Agraria” Budapest.

— **Aratási sztrájk Bulgáriában.** Szófiából táviratozzák, hogy Kumanovo és Stib kerületekben *Hilmi* basa parancsára letartóztattak temérdek bolgár tanítóit azon ürügy alatt, hogy ők igazgatják fel a mezei munkásokat és a jobbágyokat, akik nem akarnak aratni és megtagadták a robotot. A kormány attól tart, hogy az aratások vérontással fognak járni. A bolgár kormány a fenyegetés veszedelem miatt minisztertanácsot tartott s elhatározta, hogy az aratások elvégzésére az aktív szolgálatot teljesítő katonaság közül egy hónapra 15.000 embert szabadságotól fog.

— **A győzelem után.** Trierből megindító eszerecséltenséget jelentenek. *Theryt*, a Gordon Bennet-verseny győztesét Franciaországba hazatérőben súlyos baleset érte. Kirehberg közelében automobiljával egy utszéli árokba zuhant és a lábát törte. Vasuton folytatta az utját.

— **Elítélt kapitány.** Drezdából táviratozzák, hogy a haditörvényszék ma kéthavi várfogságra ítélte báró *Abegen* századost a legénység bántalmazása miatt. Az elítélt kapitány atyja Szászország igazságügyminisztere volt.

— **Nagy vasuti szerezcséltenség.** Madridból táviratozzák: Az aragoniai *Eruel* közelében, *Etrombaaquas* község állomásánál egy postavonatot az Ebro folyó mellékfolyójának hidjáról a vízbe zuhant. Eddig *harminc holttestet fogtak ki*. Eruelből segítővonatot küldtek a szerezcséltenség színhelyére. A folyóba zuhant vonat utasainak legnagyobb része esendőr volt.

— **Gyújtogatás.** Nyitráról jelentik: *Tormos* községben, mely Nyitrától negyed órányi távolságra van, két hét óta már háromszor volt tűz. Ma éjjel 1 órakor negyedszer ütött ki, melyet a lakosság hamarosan eloltott. Alig hogy nyugodni tértek, új tűzilarma riasztotta fel őket és az első tűz helyétől vagy 40 lépésnyire egy másik ház gyulladt ki és teljesen leégett. A gyakori gyújtogatás oka hír szerint az, hogy egy legény, kit a községből kiutasítottak, boszut forralt a község ellen és állítjuk megfenyegette a lakosokat, hogy házaikat sorra gyújtogatta. Ma délben 1 órakor ismét kigyulladt egy ház, de a tüzet hamarosan elfojtották. A község lakossága az éjjle őrzőkat tervez. A gyújtogatót nyomozzák, de eddig eredménytelenül.

— **Egyesületi élet.** A budapesti *V. kerületi Kisdödvő-Egylet* övodájában tegnap volt a zárónépe. Megjelentek az egylet elnökei: lovag *Falk* Zsigmond udvari tanácsos és *Sándor* Pálné is, aki a vizsga után néhány buzdító szót intézett a gyermekekhez és köszönetet mondott a vezetőknek szorgalmukért. — A *Gyógyult Elmebeteg*ek Segélyező Egylet ma délután 5 órakor tartotta lovag *Falk* Zsigmond elnöklété alatt rendezt évi közgyűlést. Dr. *Mózer* László titkár évi jelentését a közgyűlés egyhangul elfogadta és tudomásul vette. Majd a választmányi tagokat választották meg.

— **Ös-Budavárában** olyan nagy sikert aratott tegnap is a bikavádal paródia, hogy az igazgatóság ma, szombaton megismétli azt. Ma nyílik meg különben a mecset-épületben *Lantos* Adolf vezetés alatt a *Moulin rouge*, a la parisienne. Tizenkét szép francia leány fogja itt a kánkánt táncolni a közönség szórakoztatására. A varieté-színpadon még csak rövid pár napig lépnek fel a *Johnson* és *Dean* néger pár és az *Elder*-pár az ő bájos alpesi jelenetükben. Nagy sikerei van ezenkívül minden este az *Erdő varázsa* című idillnek is.

— **A Beketow-cirkuszban** holnap megismétlik a nagy tetszést aratott diszelodást, a párisi la Cirque nouveau mintájára. A Beketow-cirkuszban előadásai naponta teljesen telt házat vonzanak, mert Beketow igazgató oly műsort nyújt, amelyet Budapesten még egy cirkusz sem állított össze. A műsornak közepén van *Looping the Loop*nak szenzációs mutatványa, a levegőben való szalagmenet. Holnap, vasárnap, úgy mint a következő szerdán két előadás lesz, délután 4 és este 1/28 órakor.

— **Rendőri hírek.** *Farkas* József rendőr a Hermina-uti kaszárnya pincéjének lépcsőjén megcsuszott s a ballabát két helyen eltörte. Beszállították a Rókus-kórházba. — A rendőrség letartóztatta *Zuckerman*l Mór munkanélküli magánhivatalnokot, aki *Kurb*l József műfestő feleségének a kezéből tegnap a Kádár-utóban kiragadta a pénztárcát, amelyben 400 korona volt.

## A café-chantant igazsága.

Páris, június 22.

A párisi theologusok marakodnak egy *ióta* miatt, miként a bizanci theologusok marakodtak, miközben ante portas állott már a török. A párisi theologusok ez idő szerint színházigazgatók, szinpadai írók és színészek. Mindannyian immár csak theologusai a drámának és nem apostolai, bizony nem. Baj van. Érzik. Sok az eszkimó és kevés a fólka. Sok a kritika és kevés az objektum. Sok a tépődés és kevés a hit. Ilyenkor kerekednek felül a theologusok. Az elégedetlenek, lelketlenek, szórászálhasogatók és marakodók.

A színházigazgatók azt állítják, hogy kontárok az írók és esepírógók a színészek. Az írók kardokat fennek a színházigazgatók kufár hada ellen, de beismerik, hogy hitványok a komédiások is. A francia dícsőfőlyórántok pedig átkozzák a nyomorult rabszolgatartókat s a még nyomorultabb komédia-írókat egyaránt. Szünetek alatt az ádáz ellenfelek összefognak s közösen szidják a publikumot. A színházak trösztre készülnek az írók ellen. Az írók bojkottálják a lázadókat. Néhány igazgató farizeus arccal az írók közé áll. Egy sereg író pedig szecessziót csinál s fölkinálja magát a lázadó színházigazgatóknak. A színészek rettegnek. Még a Comédie Françaiseben sem gyöngy az élet. Fogy az osztlék. A magánshínházaknál pedig minden pillanatban beüthet a krach... És míg a színházak omladozó, ősi várban így zug a testvérharc fürgetege, vidáman és erősen, győzedelmes reménységgel üt táborát a vár előtt s készül a diadalünnepre — a *café-chantant*...

A publikum tudniillik nem hallja meg, hogy szidják. Nem szól semmit. Nem mondja meg, hogy a műsor rossz-e vagy a komédiázás, az írók nem tudnak-e írni vagy a hisztrikók nem tudnak-e játszani. A publikum nemes és megdöbbenő egyszerűséggel bevonul a *café-chantant*okba, music-hallokba, cirkuszokba.

Az Opera, a Comédie Française, az Odeon konganak az ürességtől. A Folies Bergérebé, Moulin-Rougeba, Parisianaba, Olympiába néha drága pénzért sem lehet jegyet kapni. A színházak évi bevétele alig-alig nő valamicskét vagy tizenöt esztendő óta. Némelyike pláne megrendítően zuhan. Az Operának 1894-ben még több mint három millió frank volt az évi bevétele. A múlt évben már jóval kevesebb három milliónál. Pedig a publikum jóval növekszik. A Nouveautes, Palais-Royal s még néhány színháznak egyre kevesebb a bevétele. De a Moulin-Rouge 1902-ben még csak háromszázezer frankot szedett be s tavaly jóval többet egy milliónál. Az Olympia, a Folies-Bergére hat színházat eltartathatna a jövedelméből. A publikum jó nagy része nem óhajt több és mélyebb szenzációt, mint amennyit egy olcsó revue s egy könnyű operett adhat. Ez is sok. Az akrobaták és clownok a kedvesebbek. Ő általuk vágyakozik és telik be a modern átlag-ember.

De minderről mit sem akarnak tudni a theologusok. Ők az iótán marakodnak. Szabad-e két szinigazgatónak ugyanegy helyről kérni kölcsön-pénzt? Játszhatnak-e egy színházban más darabot is, mint amit a drámaírók egyesülete szállít? A theologusok e problémákon tépődnek és tépik egymást. Olykor íródik egy dráma s megbukik egy dráma. S öt dráma-bukásra átlag megbukik egy színházigazgató. A sikerért ma egy drámaírónak vagy a zsidót kell ütni vagy a legutcaibb témákhoz fordulni vagy olyan disznókodást végezni, amivel lefőzön minden eddigvaló disznóságot. Néha néha egy-egy német, spanyol vagy olasz szenzáció-dráma csinál egy kis zajt, de a drámaírók egyesülete nem tűri az idegen-kultust sem.

Most miként áll a harc? Már irtunk volt erről valamit egy cikkünkben. Néhány szinigazgató föllázadt a drámaírók egyesülete ellen. Közös pénzzel szövetségbe akar lépni. Pár nap

óta már írók is vannak. A drámaírók egyesületének elégedetlenjei szecesszédáltak, új egyesületet csináltak s rendelkezésükre állanak a lázadó színházaknak. A harc tehát még csak most kezdődik. A saisen morte alatt sem fog ez az ádáz harc pihenni. Készülnek egymás kiéheztetésére a színészek és az írók.

A *café-chantant* pedig elkönyveli a maga millióit és — igazságát. Mert a közönség a *café-chantant*nak ad igazat. És tíz év múlva a párisi színházak felől *café-chantant* lesz...

A. E.

## FŐVÁROS

(\*) **A főváros új tanerői.** A tanács ma délután választotta meg az elemi iskolai tanítókat, tanítónőket és óvónőket. A 42 elemi iskolai tanítói állásra a következők választottak meg:

Sós Adolf, Rózsa Ignác, Rényi Ignác, Kádár Dávid, Fenyvesi Sámuel, Nemes Jenő, Szántó Jenő, Pusztai Kálmán, Hollós István, Szentgáli Károly, Harangozó Károly, Barta Dezső, Bajor Károly, Kenessey Béla, Dörflinger Alajos, Köves Nándor, Hittig Agoston, Révész Emil, Faraő Sándor, Fühlinger Ede, Rappai Farkas, Egedy István, Voith László, Reichert Gyula, Magasi József, Kovács Zoltán, Turcsin Gusztáv, László Dezső, Csorba Alajos, Metzker István, Keller Sándor, Gondy Károly, Olty Antal, Hajnal Sándor, Láng Ede, Horváth Lajos, Rácz Antal, Olveczky Pál, Kreizler Sándor, Rigó Béla, Vitéz Salamon, Hajnal Zsigmond. A 48 elemi iskolai tanítónői állásra megválasztottak a következők: Tóth Kálmáné, Schiffer Sarolta, Kis-Kós Margit, Klusatsk Kornélia, Köhler Ferencné, özv. Boér Zoltánné, Porézska Jánosné, Zigány Jolán, Cohner Miksáné, Tóth Lászlóné, Szabó Gizella, Fusz Gizella, Pál Berta, Székely Rezsőné, Kovács Amália, Csukási Ilona, Vasvári Ilona, Demjén Gézané, Wilde Margit, Jankovich Irén, Schuler Ilona, Uray Sarolta, Telkessy Margit, Payer Mária, Kemény Irma, Gröger Aranka, Horváth Gizella, Rózsay Valéria, Gál Erzsébet, Sajóhelyi Etelka, Bóka Ilona, Purjesz Jolán, Mátray Mária, Weisz Aranka, Bredschneider Irma, Szemmek Jánosné, Horváth Teréz, Bubiás Mária, Kelemen Irma, Rigell Ludovika, Varga Réza, Farkas Erzsébet, Kortsák Ella, Szelly Ilona, Emődi Margit, Sztraka Edit, Rittuper Margit, Pécsi Mária. Végül a 9 óvónői állásra a következők választottak meg: Virágh Klára, Bohrandt Zoltánné, Szunyog Karolin, Maurer Anna, Debrecezy Ludmilla, Müller Mária, Tiry Gyuláné, Oslányi Ilona, Arthuld Józsa.

## Nyíltér.

**Venus** természetes legerősebb szénsav és **Lithion** tartalmú forrás a **hastings**nek  
Kézdí-Polyáni székes forrás  
Határozó szer-veze-hólyaggy-vizeleti nehézségeknél  
rheuma-csuz, csukor valamint katarrhus és emésztési zavarok ellen.  
Főraktár: ÉDESKUTY L. Budapest.

## Dr. SZEGŐ KÁLMÁN

szanatóriuma és vizgyógyintézete  
felnőttek és gyermekek számára. **Abbaziában,** közvetlen a tengerparton, saját szabadfürdővel. Csúladoknak a "szülő ifjúságnak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. Gyermekek és éven felül kíséret nélkül is felvétnének.

**Ideal IRÓGÉP**  
azonnal és állandóan látható irással! Prospektust és írásmintát küldenek:  
**Schott H. és Donnath** Bpest, Erzsébet-körút 1.  
Telefon 62-45.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

## A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56-12  
Kiadóhivatal 54-39

## SZÍNHÁZ, ZENE

**\*\* Főlszemes férjek.** (Bemutató előadás a Királyszínházban.) Nehéz feladattal küzdött ma meg a Királyszínház. A szezon végvonaglásai közepett, a hőségűl agyonnyomott hangulatban bemutató előadást rendezett. *Beöthy László*, a színház direktora előadatta *Főlszemes férjek* című bohózatát s hogy nem a szezon derekán, a színházjáró kedv virágzásakor tüzte műsorra, úgy látszik a művéhez való bizalmatlanság jele. Vagy talán a tulságos bizalomé. Talán a közönségnek a hőmért emelkedésével fordított arányban álló hangulata ellen akart sikra szállni a *Főlszemes férjekkel*. A szépségűn közönség mutatót a darab ügyes színpadi gondolatain és egyetlen hálás jelenet sem mult el kacagás nélkül. Egy leányról van szó, aki azt hiszi, hogy asszony, azt azonban, hogy ki a férje nem tudja. Két udvarlója is van, egy fiatal és egy öreg, s mikor ezek a különös szituáció nyomára jönnek, mindegyik külön-külön azt fillent, hogy sík az a bizonyos férj. Sok derűtség közben bonyolódik ki a csomó, a fiatalabb udvarló celt ér, az öreg egy vén leányt kap. Néha kissé lassan mozognak a jelenetek, de akad sok vidám ötlet, bevált tápláléka a kacagó hajlandóságnak. Nagyan segítettek előre a darab sikerét *Rákosi Szidi* és *Németh József*, az előadás vendégei. Mind a ketten ismert kiváló művészetükkel pompásan játszottak és a közönség tapsolt, virággal is kedveskedett nekik. Kedves színésznőnek mutatkozott *Batizfalvy Elza* sok intelligenciát mutatott *Budai Ottilia* s nem maradtak el mögöttük *Gabányi László*, *Szomori Miklós* és *Thury Elemér* sem. A szerzőnek sokszor kellett megjelenni a lámpák előtt. (B—y.)

**\*\* Vigszínház.** A Vigszínház idei szezonja e hó 30-án, csütörtökön ér véget. Addig is minden este a *Csókiválatok*, *Hennequin* és *Bilhaud* kacagató bohózatát adják.

**\*\* Budai Nyári Színház.** A Budai Nyári Színházban holnap kezd meg több estére terjedő vendégjátékát *Szofer Ilonka*. Első főlléptél a *Hoffmann meséi* hármas nő szerepét választotta. Vasárnap, második vendégjátékául a *Bob herceg* kerül színré.

**\*\* Színház és Élet.** Julius 1-én a *Színház* című hetilap címben és tartalomban kibővül, amennyiben a hét legfontosabb eseményeivel is foglalkozik, de fősllyt tovább is a színészetre fog helyezni. A lap címe *Színház és Élet* lesz. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, VIII. Baross-utca 59.

## MŰVÉSZET

□ **Anakreon a Népszínház előtt.** A Műcsarnok ezidei tavaszi tárlatának egyik legértékesebb darabja volt a klasszikus világ híres költőjének, Anakreonnak a szobra, melyet *Róna József* szobrász mintázott és öntött érbe. A gyögyűri szobormű, mint értesülünk, a főváros tulajdonába megy át, mely a Népszínház előtti parkban fogja felállíttatni.

□ **Rákóczi Ferenc arcképe.** II. Rákóczi Ferenc egykori képe, a melyet Mányoki Adám festett 1710-ben, tudvalevőleg a szász király tulajdonában van. Erről a képről művészi másolatot készített *Lovász Lajos* festőművész Győr város számára. A reprodukció művészi tanára nagy elismeréssel nyilatkozott, hasonló szellemben írt a képről *Thaly Kálmán* is. A művész most készült el a kép egy másik másolatával, Debreczen városra, amely éppen meg akarja festetni Rákóczi képét, a legmértőbben eszelekednek, ha ezt a művészi reprodukciót függesztené fel a városházán.

□ **Iparművészeti pályázat.** A magyar iparművészeti társulat pályázatot hirdetett elemi iskolai tanterem teljes berendezésére. A társulat zsűrije tegnap döntött a pályamunkák főllött. A beérkezett hét pályamunka közül az 500 koronás első díjra egyet sem érdemesítettek. A 300 koronás második díjat *Löffler Béla* építésznek, a 200 koronás harmadik díjat *Fehérkuthy Bálint* és *Dósa Lukács* iparművészeknek ítelték oda, míg 100 koronáért való megvételre *Wigand Ede* munkáját ajánlották.

## IRODALOM

**O Homokba írt mesék.** Csupa szín és derű ez a könyv, amely *Nógrády László*nak egy csomó hangulatos és szép rajzát és elbeszélését foglalja magában. A magyar pusztai rajzai ezek, csöndes falvak hangulatai, a szombékország színes világa, a szürke veretek, amelyek megfürdenek a forró homokban, zizegő nyárfalombok, amelyek ott sirják el bus nótájukat az árokzeleken. A rétek pillangói rajznak és életre kelnek ebben a szép könyvben, vonzó és költői előadásban. Minden ízében színmagyar, olyan, ahogy nálunk kevesen irnak, és tisztán csendülő sorai szinte szokatlan erővel ütnek meg fillünket. A mellett azonban sohasem pórias, minden szava magán viseli kiváló ízlésének bélyegét; és írjuk mint egy teljesen kiforrott és eredeti egyéniség jelenik meg előttünk. Az apró mesék a rétek és a puszták kedves és színekben gazdag leírásai, mindvégig változatosak és érdekesek. Írjuk, akit a közönség ismer és szívesen olvas, ezuttal is érdemes munkát végzett; művet melegen ajánljuk a szép és költői olvasmány minden barátjának. A könyv a Franklin Társulat kiadásában jelent meg. Ára egy korona és husz fillér.

**O A holnap férfai.** Ezzel a címmel dr. *Harkányi Ede* rendkívül érdekes tanulmányt írt a nevelés problémájáról. A szépszisznek ebben a szomorú korszakában biztató, vigasztaló szózatként hangzik a fiatal szerző lelkes szava. Nagy tudással, mely meggyőződéssel fejt ki, hogy az ember, a társadalom, a nemzet nevelhető, csak hogy ma rosszul nevelik. Megállapítja, hogy a főhiba abban gyökerezik, hogy a nevelők legnagyobb része az ismeretek gyarapításával, az értelem fejlesztésével befejezettek tekintti a nevelés munkáját. Az akaratot kell elsősorban nevelni, hangsúlyozza a szerző. Mert szerinte a jellem módosítható, az egyén és a társadalom idomítható. Erre gondoljanak szünetlenül azok, akik a nemzet vezéreltérére hivatnak és akik olyan könnyen rezignálnak. Csüggedés helyett tegye meg mindenki a kötelességét, tegye meg a család, az iskola és az egyén. Hogy milyen módon, milyen irányban, azt nagy okossággal és meglepő eredetiséggel fejt ki a fiatal szerző, aki azonban nemcsak szempontjainak egészen egyéni voltával, hanem anyagának ismeretével és nagy szorgalmával is meglepi az olvasót. *Harkányi* könyve nemcsak okos és szép könyv, hanem hasznos könyv is. Azzal, hogy bizalmat kelt a nevelés ereje iránt, az emberi haladás ügyét szolgálja. Nagy érdeme *Harkányi*nak, hogy a nevelés és fontos problémát világos, magyarázó nyelven és meleg közvetlenségével fejtegeti, úgy hogy még a laikus is nagy élvezettel olvashatja. A könyv, melyhez *Alexander Bernát* írt a szerző érdemeit nagy elismeréssel méltató előszót, *Poltzer Zsigmond* és fia kiadásában jelent meg és ára 4 korona.

**O Uj könyvek.** (Bársony István: *Igaz mesék. — Rider Haggard: Beatrice. — Egri György: Jólai Mór élete.*) Bársony István új kötetében új oldalról mutatja be magát. Falusi paraszthistóriákat, kisvárosi történeteket és humoreszketek ad elő kiváló emberismerettel. A piros vászonkötésű könyv ára 1 korona. — *Ridder Haggard*nak az Egyetemes Regénytárban megjelent *Beatrice* című regénye a modern Angliát tárja elénk minden gazdagságával és nyomorával. A mesteri jellemrajz, az érdekes mesés-éses kiváló oldalai ennek a regénynek. Ára piros vászonkötésben 2 korona. — *Egri György* a legnagyobb magyar mesemondó életét beszéli el az ifjúságnak. Színesen, melegen rajzolja meg azt a pályát, amelyen a kis komáromi fiú elindult, hogy meghódítsa a világot. Az életrajz, mint a *Filléres Könyvtár* kétszázadik kötete jelent meg. Ára 50 fillér, piros vászonkötésben 80 fillér. Mind a három könyv *Singer* és *Wolfner* kiadásában jelent meg.

**O Palma Panna.** Ilyen címmel legközelebb regény jelenik meg *Bányász László* tollából. A regényben, melyet most közöl folytatásokban az *Ország Világ*, egy figyelemreméltó, rokonszenves tehetség nyilatkozik meg a publikumnak. Előfizetési ára 3 korona, bolti ára 4 korona lesz. Megrendelhető az *Ország Világ* szerkesztőségében (Hold-utca 7.) és a szerzőnél is, II. Iskola-utca 13. szám alatt.

**O Olasz zsidók között.** A maga nemében rendkívül érdekes és becses könyvet adott ki *Szabolcsi Miksa*, az *Egyenlőség* szerkesztője. *Olasz zsidók között* a könyv címe s azokról az impressziókról és tapasztalatokról számol be, amelyeket a szerző egy olaszországi utazás alkalmával az ottani zsidók körében szerzett. Nagy szeretet, hadakozó lelkesedés, a tárgy minden oldalára kiterjedő gondos figyelem sugárzik ebből az utirajzból, ahogy elénk vetíti az olaszországi

zsidó viszonyokat, mintegy mintakép gyanánt. Minuciózus részletességűl hordja össze *Szabolcsi* mindazt, ami az olasz zsidók társadalmi, politikai és hitéleti viszonyaira világot vet. E tekintetben sokszor párhuzamot is hív Magyarországra és Olaszországra között s a párhuzam legtöbbször oda konkludál, hogy nem ártana, ha a zsidó-kérdésben a taljánok után indulnánk. Az eleven tollal, nem egy helyütt festői színekkel megírt könyv ára 2 korona; kapható az *Egyenlőség* szerkesztőségében, Váci-körút 18. szám alatt.

**O Utirajzok.** Világutazásának közvetlen impresszióit örökítette meg dr. *Tedeschi Borbála*, állami felsőbb leányiskolai tanár *Az északi fok és a Spitzbergák felé* című most megjelent kötetében. A színes, eleven tollal megírt utirajzok gyönyöröködteveztemeltemek és sok becses tanulságot kínálnak az olvasónak. A csinosan kiállított könyv *Singer* és *Wolfner* kiadására, ára 2 korona 40 fillér.

## SPORT

**\*\* A Kaposvári Athletikai Club** vasárnap a magyar bajnoki csapatot látja vendégül. Ott lesznek az alkalmossal a *pécisi, mohácsi és nagykanizsai* sportklubokból is számosan.

**\*\* A Perenovárosi Torna Klub** csütörtökön este tartotta tisztújító választmányi ülését. Még a multheti közgyűlésen megválasztották elnöké dr. *Springer Ferencet*, alelnökké dr. *Köncs Boldizsárt* és *Kárpáti Bélát* (uj), titkárrá dr. *Schneider Bélát*, másodtitkárrá *Malaky Mihályt* (uj), jegyzővé *Buzássy Imrét* (uj), pénztárossá *Járit Győzöt* (uj), ellenőrré és háznagygyá *Hermann Lászlót*. Megválasztották még a football-osztályt évenkiut újra alakító ötös bizottságot is.

**\*\* A német Hamburgban** ma volt a derby-meeting második napja. A második nap is diésőséget hozott a magyar tenyészésnek, *Fadinard*, mely szintén csak közepes formát mutatott, könnyen győzött *Bajo* és *Granit* ellen. A Hamburgi Criteriumot a startnál fogadott *Habemus* nyerte, míg az előzetes favovít, *Princess Heiling* helyezetlen. A Hamburgi nagy handicapban *Victor* is futott, de eredményt nem tudott elérni.

**Hamburgi Criterium.** Díj 15.000 márka. Távolság 1000 méter. *Römerhoff* mènes *Habemus* (Warne) első, Gy. *Rewentlow* *Belisarja* (Ballantine) második, *Weinberg Aganippeje* (Coburn) harmadik. Futott még: *Trithjof*, *Gisa*, *Scherasmin*, *Princess Heiling* és *Bijon*. Totalizátor: 10: 30. Helyrefogadások: I. 20; 35. II. 20: 162. III. 20: 78.

**Nickel verseny.** Díj 4500 márka. Távolság 2000 méter. *Baró Springer G. Fadinard*-ja (Tara) első, *Weinberg Bajója* (Coburn) második, *Oppenheim E. Granitja* (Camon) harmadik. Azután: *Zigeunerbaron*, *Tirehaut* és *Ezerkilencszázegy*.

**Hamburgi nagy handicap.** Díj 16000 márka. Távolság 3200 méter. *Suermond* H. *Colenso*-ja (Wheaterton) első, *Grundherr H. Ilonkája* (Boardmann) második, *Weinberg Vedája* (Coburn) harmadik. Azután: *Exedo*, *Chic*, *Prüfung* és *Victor*. Totalizátor: 10: 84. Helyrefogadások: I. 20: 48, II. 20: 37, III. 20: 52.

## TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A megvesztegetett bíró.** A mai folytatolagos tárgyaláson dr. *Edey Illés* Károly szóllalt fel *Schwarz* Abraham védelmére. Tüzetes bírálat tárgyalva tette az elsőbíróági ítélet jogi megállapításait s arra a konkluzióra jutott, hogy a büntetőtörvénykönyv szerint védettjét maximálisan egvévi fogházza lehetne ítélni, ha bűnös volna, amde a tárgyalás adatai éppen-séggel nem szolgáltatnak bizonyítékokat bűnössége mellett s ezért föllmentést kér. Dr. *Balogh György* főügyész-helyettes reflektált a védők érveléseire, majd ismét a védők szóllaltak föl. Az ítéletet 30-ikán délellött kilenc órákor hirdetik ki.

§§ **Az obstrukció judáspénze.** Az obstrukció idején *Papp Zoltán* országgyűlési képviselő tudvalevőleg letette a Ház asztalára azt a tizezer koronát, melylyel *Dienes Márton* meg akarta öt vesztegetni. Ezt a pénzt a *Dienes* hitellelőli lefoglalták, sőt egyikük, a *Sternberg*-cég, kiutaló jögrészt végzett kapott. A Ház elnöksége azonban megtagadta a követelése kifizetését, azon a címen, hogy a Ház még nem döntött arról, hogy kit illet a tizezer korona. Dr. *Farkasházi Fischer Hugó* erre a cég képviselőjében perbe vonta a királyi kincstárt s gróf *Apponyi Albert* mint a

Ház elnökét, amiért a követelés kielégítését a tíz ezer koronából megtagadta. A nyolcadik kerületi járásbíró, valamint a budapesti királyi törvényszék mint főlebbviteli bíróság a Sternberg-céget keresetével elutasította. Ma döntött ebben a pörben a királyi tábla mint feilvetszálati bíróság Vaurik Antal elnöklésével. A tábla megerősítette a két első bíróság ítéletét, s így a tízezer korona, mint *gaddállan* dolog, most már a kiályi kincstár illeti.

**§§ Börtönre ítélt lelkész.** Szerencsétlen ember számlalmat keltő tragédiáját tárgyalta ma a budapesti ítéltábla. *Schulz* Sámuel lutheránus lelkész ötvenedeken keresztül oktatta hivat istenfélő, becsületes életre, s ezalatt eljutott odáig, hogy ő maga vétkezett. Amikor a honatgyeji *Szuhány* községben elfoglalta parókáját, hivat elszegényedve, uzsorások kezében találta. Missziót látott benne, hogy a népet megmentse az uzsorások karmai közül. Attól kezdve azután alig került ki Szuhányból váltó, amelyen az ő neve ne szerepel volna, mint kezesé. Szuhányból *Egyházmárára* ment lelkésznek, ahol szintén nem kisebb bajokban találta hivat. Ott is hozzájárult a mentés munkájához, s csakhamar kénytelen volt érezni, hogy mentés közben a tőnk szélre jutott. Vagyona elusztott és pénzzavarairól csak tömeges váltóval tudott ideig-óráig menekülni. A váltókon régi lekötelezettjei szerepeltek, mint kezesek, akiknek ő tett valamikor hasonló szivességeket. Anyagi helyzete folyton rosszabbodott, a pénztételek követelték a törlesztést, a kezesek pedig megtagadták a váltó prolongálását. Prolongálta tehát ő maga, s aláírta a kezesek nevét, bizván abban, hogy majd lassankint letérleszti a váltókat. A múlt év őszén már látta, hogy nincs menekvés, utlevelet kért s kiindult Amerikába. Már Hamburgban járt, amikor elfogta a honvágy, vissza fordult, hazajött s följelentette magát az ügyészségnél. Az ipolyági törvényszék bűnösnek mondta a szerencsétlen embert és harminckét rendbeli váltóhamisítás miatt három évi fegyházra ítélte. A budapesti ítéltábla ma tárgyalta az ügyet *Ráth* Zsigmond bíró előadásában, s a váltólt bűntetését *másfél évi börtönre* szállította le.

**§§ A papok ellen.** A budapesti esküdt-bíróság egy tót ügyvéd fölött ült ma törvényt, aki a katolikus papok magyar mivoltáról írván, annyira nekilendült irás közben, hogy átlépte a törvényes határt. A cikk üres dühöngés és a szokásos vád a magyar zsarnokoskodás ellen. A tárgyaláson *Zsitvay* Leó elnökölt. Az esküdtek bűnösnek mondták a vádlottat, *Kabina* Ferencet, nemzetiség ellen való igazítás vétségében s a bíróság *egyházi állampolgárra és husz korona pénzbüntetésre* ítélte.

**§§ A lóverseny áldozatal.** *Leitner* Adolf egy vízvezeték-berendező cég pészáros volt de eljárttszata a becsületét a lóversenyen. Tizenhat-ezer koronát sikkasztott a tavaszal a gazdájától és mind elvesztette. Ma tartott tárgyalást pörében a büntető-törvényszék, amely sikkasztásért *egy esztendei börtönbüntetésre* ítélte.

A belügyminiszterium volt iridaigazgatóját, *Kádár* Kálmánt, a budapesti büntető-törvényszék annak idején négy esztendei fegyházra ítélte. Kádár tudvalegleg körülbelül százezer koronát sikkasztott, s a pénzt a lóversenyeken elvesztette. Ma hirdették ki Kádárnak a tábla ítéletét, mely az első bíróság ítéletét jóváhagyja.

— Megnyugszik az ítéletben, vagy föllebbez? — kérdezte *Oláh* elnök a vádlottól, aki rabruhában jelent meg az ítélt tanács előtt.

*Kádár* egy-egy pillanatig habozott, majd így felelt:

— Kérem szépen, kogrskedjék nekem megmondani, vajjon az én írott föllebbezésemet is fölterjesztették-e a táblára?

— Hozgye, — nyugtatta meg az elnök a vádlottat.

— Csodálom, hogy azok után, a miket abban fölhozam, mégis megmaradt a négy esztendőm. No, de most már mindegy, nem föllebbezek tovább. Csak azt kérem, adják vissza az iratok közt levő magánleveleimet és a lóverseny-ticketeimet. ....

A bíróság megígérte neki, hogy ezt a holniját visszakapja, s *Kádár* megkönnyebbülve tért vissza a cellájába.

## TÁVIRATOK

### A megsértett Franciaország.

**New-York,** június 24. *Port au Prince*-ből érkezett távirat szerint a francia kormány elégtételt kért a követ ellen elkövetett merényletért, tudniillik a palotáról kődobással megsértette a követet. Ez a kihágás a Haitin uralkodó idegenellenes hangulat következménye, a bennszülöttek ugyanis a külföldieket teszik felelőssé a szomorú pénzügyi helyzetért. A nemzeti banknál érdekelt bankházak tiltakoztak bizonyos német és francia

bankhivatalnokok hosszu időn át való fogvatartása miatt, kik avval vannak vádolva, hogy 1903-ban résztvettek a hamisított állampapírok kiadásában.

**Páris,** június 24. A kormány elhatározta, hogy hadihajót küld *Haitiba*, hogy elégtételt követeljen Franciaország part au princei képviselőinek megtámadásáért.

**New-York,** június 24. *Port au Prince*-ből érkezett távirat szerint a francia követ, akinek kocsijára, midőn a német követet kikocsizott, egy palotáról követ dobott, mentegető levelet kapott. Az incidens, a távirat szerint, ezáltal *elintéztetnek* tekintendő.

### A marokkói emberrablás.

**Tanger,** június 24. (*Havas*). *Perdicaris* levélben közölte családjával, hogy *Varley*-jel ma este vagy holnap reggel tér vissza, mert valószínűleg ma délben bocsátják őket szabadon.

### Orosz-német barátkozás.

**Berlin,** június 24. A mai tőzsdén hire terjedt, hogy az orosz kormány ma megállapodásra jutott egy Németországban felveendő kölcsön tárgyában s ezzel összefüggésben azt is beszélték, hogy a Németország és Oroszország közt kötéendő kereskedelmi szerződés dolga perfekt, mert Oroszország elfogadta a német minimális vámtételeket.

### Az örményekért.

**Konstantinápoly,** június 24. Téves az a hír, hogy az angol nagykövetség a bitliszi vilájt-beli örmény állapotok miatt hajóhadüggyentéssel fenyegetett. Az angol nagykövet ugyan keményebben lépett fel, mint az orosz és francia, de bevárja a konzuli jelentéseket, amelyekből kitűnik, hogy a kurdok mennyiben vettek részt az örmények ellen való zavargásban.

### A karthausiak milliói.

**Páris,** június 24. A vizsgáló-bizottság elnöke tegnapi táviratlag felszólította a karthausiak főpriorját és *Rey* atyát, hogy jelenjenek meg a jövő kedden és egyidejűleg elküldte nekik kísérő-levelüket. A konzervatív lapok kérve-kérik a karthausiakat, hogy tegyenek eleget az idézésnek. Így a *Gaulois* azt írja, hogy ha a karthausiak tovább is hallgatnak, hozzájárulnak Combes dicsőségéhez és a katolikus egyház meggyalázásához. Kötelességük, hogy megvédjenek bennünket és megmentsenek bennünket attól a lidérenyomástól, amely országunkra nehezedik. A karthausiak fejének teljesítenie kell ezt a szent kötelességet. Csak egy szót kell szólnia, nem a magunk, hanem a Krisztus kedvéért, kit Combes másodsor is keresztre akar feszíteni. Az *Autorité* azt írja, hogy a karthausiaknak nyilatkozniok kell, különben az összes pártok tisztességes embereinek szemében, mint a rágalmazás kongregációja fognak szerepelni. Ma a bizottság *Verboort* újságíró, *Rochefort* vejét hallgatta ki, akiről tegnapi *Besson* azt is állította, hogy állítólag *Combes* *Edgar* megbízásából jött hozzá.

**Páris,** június 24. A kamara folyosóin beszéltek, hogy a négy képviselő állítólagos megbízottja a karthausi főprior X-je egy *Lepère* nevezetű egyén, ki előbb egy már megbukott bank igazgatója volt és aki április 24-én elszökött. A nacionalista *Eclair* úgy értesül, hogy *Lepère* üzleti összeköttetésben állt a karthausiakkal és hír szerint vannak a lakásán lefoglalt irások közt olyanok, melyek a karthausi üzleire vonatkoznak. Ezek az okmányok állítólag nagyon érdekelnék a vizsgálóbizottságot.

### Megült kereskedő.

**Baku,** június 24. *Adamov* helybeli igen gazdag kereskedőt ma három ismeretlen ember megtámadta és tőrszurásokkal, valamint lövésekkel megölte. A segítségére érkezett rendőrt és éjjeli őrt megsebesítették.

### Közgazdasági táviratok.

**Bécs,** június 24. (*A Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott buza tiszavidéki 78—81 kg. 9.60—10.05 K.; bányási 76—79 kg. 9.25—9.65 K.; mosoni és győri 76—79 kg. 9.05

—9.45 K.; tót felvidéki 75—79 k. 8.85—9.04 K. *Rozs:* tót felvidéki 72—74 kg. 7.—7.15 K.; pestmgyeji 72—74 kg. 6.80—7.10 K.; *Árpa:* 6.65—6.50 K. és 5.75—6.15 K. *Tengeri:* 5.50—5.70 K. *Zab* 6.—6.70 K.

**Bécs,** június 24. (*A Budapesti Napló* tudósítójától.) *A délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 643.—, Magyar hitelrészvény 746.50. Bécsi bankgyesület 280.—, Union-bank 512.—, Ländlerbank 517.75, Osztrák-magyar államvasut részvény 635.—, Déli vasut 78.75, Elbavölgyi vasut 424.50, Északnyugati vasut-részvény —.—, Dohányrészvény 345.—, Rimanurányi vasut 492.50, Alpesi bányarészvény 419.25, Májusi járadék —.—, Magyar koronajáradék 93.20, Osztrák koronajáradék 97.15, Lombard —.—, Török sorsjegyek 128.75, Német birodalmi márka 117.36, Napoleon d'or 19.—, Szilárd.

**Berlin,** június 24. (*Gabontőzsdé.*) *Buza* júliusra 170.25 márka (9.99 korona), szeptemberre 167.25 márka (9.87 korona). — *Rozs* júliusra 136.— márka (7.98 korona), szeptemberre 137.75 márka (8.08 korona). — *Zab* júliusra 132.75 márka (7.78 korona), szeptemberre 135.25 márka (7.94 korona). — *Tengeri* amerikai mixed júliusra 108.50 márka (6.37 korona), szeptemberre 108.75 márka (6.38 korona). — *Olaj* októberre —.— márka (—.— korona), májusra —.— márka (—.— korona). — *Spiritus* 70 márka (árfolyam 117.30 korona per 100 márka.) Irányzat: nyugodt.

**Berlin,** június 24. (*Tőzsdéi jelentés.*) A mai nap forgalmának elején a spekuláció még tartózkodóbb volt, mint az előző napokon. A rajna-veszfítáiai szénszindikátus tegnapi bányatulajdonosi ülésén elhangzott közlések lehangoztatót idéztek elő és a Hibernia ki nem elégit májusi kimutatásával egyetemben a szénrészvények esését okozták. Csak *Harpeniek* maradtak szilárdak. Kohórészvények ma is jól tartottak. *Laura*-kohórészvények ismét emelkedtek. *Járadékok* kevésbé élénkek. Oroszok valamelyest engedtek. Argentínaiak megtartották legmagasabb árfolyamukat. *Canada-Pacific* *New-Yorkra* gyengült. Bankokat elhanyagolták. A tőzsdéidő második felében a forgalom ösztönzést nyert a *Laura*-kohórészvényeknek 250 fölé való emelkedése következtében. Ezt avval magyarázták, hogy az acélműszövetkezet tárgyalásának kedvező az állása, továbbá hogy fedezések történtek és hire terjedt, hogy a német-orosz kereskedelmi szerződést megkötötték. Utimópénz 3 $\frac{3}{4}$ —3 $\frac{7}{8}$ %o. Magánleszámítási kamatláb 3 $\frac{1}{2}$ %o.

**Berlin,** június 24. (*Esti forgalom.*) 4 $\frac{1}{2}$ %-os magyar aranyjáradék —.—, Magyar koronajáradék 97.25, Osztrák hitelrészvény 202.25, Osztrák-magyar államvasut 136.50, Déli vasut 17.10, Északnyugati vasut —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Osztrák bankjegy készpénz —.—, *Buchstehrad* —.—, Orosz bankjegy 216.50. (Ultimo.) Lombard —.—.

**Frankfurt,** június 24. (*A Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Árfolyamok májusra. *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 202.10, Osztrák-magyar államvasut —.—, Déli vasut —.—, Német bank —.—, *Disconto* 187.30, *Drezdai bank* —.—, *Berlini* kereskedelmi bank —.—, *Gelsenkirchener* 217.80, *Harpeni* 203.20, *Laura*-kohó 249.50, *Olaszjáradék* —.—, *Hibernia* —.—, Az irányzat szilárd.

**New-York,** június 24. (*Terménytőzsdé.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* *New-Yorkban* helyben 11.05 (10.95), *Júliusra* 10.35 (10.20), *Szept-re* 10.68 (10.64). *New-Orleansban* helyben 11.7 $\frac{1}{2}$  (11.7 $\frac{1}{2}$ ). — *Petróleum:* *Stand white* *New-Yorkban* 7.95 (7.95), *Stand white* *Philadelphában* 7.90 (7.90). *Raffined* in *Cases* 10.65 (10.65). *Credit Balances at Oil City* 1.57 (1.57). — *Zsir:* *Western steam* 7.35 (7.35), *Rohe és Brothers* 7.25 (7.05). — *Tengeri* irányzata állandó. — *Júliusra* 54.— (54.—). — *Szept-re* 53.7 $\frac{1}{2}$  (54.—). — *Dec-re* —.— (—.—). — *Buza* irányzata állandó. — *Piros ősi* helyben 108.— (108.—). — *Júliusra* 89.7 $\frac{1}{2}$  (89.1 $\frac{1}{2}$ ). *Szeptemberre* 84.1 $\frac{1}{2}$  (84.1 $\frac{1}{2}$ ). — *Dec-re* 84.7 $\frac{1}{2}$  (84.1 $\frac{1}{2}$ ). — *Májusra* —.— (—.—). — *Gabona* szállítási díja *Liverpoolba* 1.— (1.—). — *Kévé:* *fair Rio* 7. sz 7.— (7.—). — *Júniusra* 5.75 (5.70). *Szept-ra* 6.— (6.—). — *Liszt:* *Spring Wheat* *clears* 3.85 (3.85). — *Cukor:* 3.7 $\frac{1}{16}$  —.— (—.— 3.7 $\frac{1}{16}$ ). — *Őn:* 26.— 26.45 (26.— 26.25). — *Rés:* 12.62—12.75 (12.68—12.75). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

**Chicago,** június 24. (*Terménytőzsdé.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata állandó. *Júl-ra* 85.1 $\frac{1}{2}$  (84.7 $\frac{1}{2}$ ). *Szept-re* 80.7 $\frac{1}{2}$  (79.7 $\frac{1}{2}$ ). — *Tengeri* irányzata állandó. — *Júliusra* 47.7 $\frac{1}{2}$  (47.7 $\frac{1}{2}$ ). — *Zsir:* *Júliusra* 7.07 (7.—), *Szept-re* 7.27 (7.17). — *Szalonna* *short clear* 7.37 (7.37). — *Sertésbús:* *Júliusra* 12.10 (11.90). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

## REGÉNY

## A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(36)

Ezeknek talán nehezükre esik, ha egy napon arra kényszerítik, hogy menjenek. És végre vannak bizonyára néhányan, akik csakugyan testtel-lelékkel tiszték, de ezeknek a száma nagyon csekély és ugyan hol találni ezeket? Az alacsonyabb rangúak között bizonyára nem, alig ismertem hadnagyot, aki ne szidna minden szolgálatot, aki ne hagyná ott a hadsereget inkább ma, mint holnap, ha tudná, hogy miből éljen. Ez keményen hangzik, de igaz. És ha egy tiszt azt mondja: szívesen vagyok tiszt, akkor csak társadalmi állására való tekintettel az, de semmiesetre sem azért, mert nagy örömet okoz neki, hogy fegyverfogásokat és fordulatokat vezényelhet. És amilyen a sorsa a hadnagynak, olyan a kapitányé is, nincs fölébbvaló, aki ne nyargalna rajta, aki ne csinálna poklot az életéből, aki embereinek minden hibája miatt ne őt vonná felelősségre. Hogy maradna hát kedve a szolgálathoz? Azt el kell hogy fojtsák benne. Hanem egy szegény kapitány mindent zsebrevág, marad, mert maradnia kell, mert felesége, gyermeke van, de pénze nincs, mert abban a kényszerhelyzetben van, hogy a magasabb nyugdíjat ki kell érdemelnie, hogy legyen miből élnie később. Robotol, kinlódik kora reggeltől késő estig, hogy a legtöbb esetben mégse érje el a célját és mégis csak a szűkség és nyomorúság karjai közé kerüljön. És ha azért mégis nehezeze esik levétnie az uniformisát, akkor nem a szolgálatért hullatja könnyeit, hanem az eltévesztett életét siratja, mert szellemi és testi erőinek teljes birtokában tértelenségre van kárhoztatva és örökös pénzzavaroknak van kitéve. A magasabbrangú tiszték között bizonyára van munkaképvé, de az alsóbbbrangúknál, különösen a gyalogságnál nincs.

György apja lehangolt, kedvetlen volt, uralkodott magán, amennyire csak tudott, de olykor-olykor mégis csak kitört megint haragja és csak nagynehezen sikerült gyermekeinek őt megnyugtanni.

— És csakugyan be akorod holnap adni a lemondásodat, nem hányod-veted meg a dolgot néhány hétig? Nem akarsz-e előbb egy évre, esetleg rövidebb időre szabadságra menni?

De György a fejét rázta.

— Itt hagyom őket, apám, minél előbb, annál jobb, nem vagyok én a tiszték közé való az ő gyakran nagyon különös nézetekkel.

És mintegy szavainak a megerősítésére a szolga ebben a pillanatban levelet hozott.

— Kell-e válasz?

— Nem.

A szolga távozott s György felbontotta a levelet.

— No, mi az? — kérdezte Elza, aki az olvasás alatt megfigyelte.

György felpattant.

— No, de ilyen izetlenség egész életemben nem fordult még elő. Hallgassátok csak, hanem előbb emlékeztetni akarlak benneteket arra a tisztre, aki tegnap ott ült a vendéglőben.

— Ah igen, az a különös fiatalember, aki először azt sem tudta, hogy egyáltalában köszöntőn-e bennünket s aki aztán olyan szemérmetlenül próbált velem kacérkodni — mondta Elza — mi van vele?

— Semmi — felelte György látszólag hanyagul — csak engedelmet kér arra, hogy megkérhesse kezdetet.

Apja és testvére meredten és kábultan nézett egymásra, de aztán Elza hirtelen csengő kacagásba tört ki, amelyben végül a többiek is résztvettek.

— De hiszen nem is ismer! — mondta Elza.

— Az nem is szükséges, a nemes báró

ismeri a pénzügyeidet, tudja, hogy nagyon jó párti vagy és ez neki természetesen teljesen elegendő. Szerelm nélkül kitünően élhet az ember, de pénz nélkül nem. De hát hallgassátok, mit ír a derék ember, csak azt jegyzem még meg, hogy kezdetől fogva kevés bajtársammal voltam olyan rossz viszonyban, mint éppen ő vele.

És György ezt olvasta:

„Édes jó Winkler ur!

Egészen magányosan és elhagyatva ülök itt az étteremben és pillantásaim vagy egy óra hosszat lesik már türelmetlenül az ajtót, amelyen át ön és az ön igen tisztelt övéi vagy reményem még megjelennek itt, mert végtelenül tanuja voltam, amikor az ön apja ura tegnap az asztalt ma estére újra lefoglaltatta.

Ha nem is mondom, azért már is kitalálta, hogy ma csakis abban a reményben jöttem az étterembe, hogy kedves nővérenek és igen tisztelt apja urának bemutatnák, mert nyíltan be kell vallanom, hogy soha fiatal leány még ilyen mély és felejtethetetlen benyomást rám nem tett, mint kedves nővére. Ha eddig arra volt is csak alkalmam, hogy szépségét és bájos lényét messziről figyelhessem meg, semmi kétségem sincs az iránt, hogy ilyen szép testben szép léleknek kell lakoznia, és csak az az egy kívánságom van, hogy a kisasszonnyal megismerkedhessem. Tekintve azt a barátságos és bajtársi viszonyt, amelyben voltunk, engedelmet kérek arra, hogy igen tisztelt övének holnap tiszteltemet tehessem, és arra kérem, hogy övéinek jóindulatúan beajánljon. Személyemre és pénzügyi viszonyaimra vonatkozólag természetesen bármely pillanatban rendelkezésre állok apja urának. És végül még egy kérés. Ne vegye zokon talán kissé különös soraimat, de tudom, hogy az ön apja ura csak néhány napig marad itt, s nem szeretném, ha a kisasszony eltávoznék a városból, a nélkül, hogy alkalmam lett volna a hozzá való közeledésre.

Azzal a kéréssel, hogy igen tisztelt övéinek, sajnos, mint ismeretlent beajánljon, üdvözlöm önt és vagyok az ön alázatos szolgálója

Masemann báró.

— Na, mit szölközött hozzá? — kérdezte György.

— Lehetséges-e ez! — kiáltott fel az öreg kereskedelmi tanácsos — mondhatom, ilyesmi soha életemben nem fordult még elő.

— És mit szólsz te hozzá, Elza?

— Igazán nem tudom, nevessek-e vagy pedig bosszankodjam. Csak azt szeretném tudni, vajjon egyáltalában nem szegényleni-e magát, amikor ilyesmit ír.

György gunyosan felkacagott.

— Ez szegényleni magát? De Elza, hát ilyen rosszul ismered te a hadnagyokat, miért szegényleni magát? A szépséged megzavarta az esztét, a hozományod még inkább, hát támad sebtiben, mint Blücher Waterloonál. Ha győz, jó, ha kossarat kap, nos, hát akkor másutt próbál szerencsét, valami aranyhalacska csak megfog egyszer, s minél szemtelenebb, annál hamarabb éri el a célját.

— De nálunk nem! — fortyant föl a kereskedelmi tanácsos. — Kérlek, mondd meg a te fölöttem nemes bajtársadnak holnap, hogy a magam részéről...

György félbeszakította:

— Hagyd csak, apám, megtalálom én magam is a választ s valami nagy öröme nem lesz benne s majd megkérdezem, honnan van az, hogy nem érintkezhetett velem, de azért most mégis el akarna venni a testvéretem.

És egy kis szünet mulva így folytatta:

— Tulajdonképpen kár, Elza, hogy nem maradtok még néhány napig, mert akkor az egész tisztikar a lábánál heverne s a legöregebb törzstisztól kezdve le egészen a legkisebbik hadnagyig mind csak az én kegyemet hajhászná, hogy lelkes szószólót kapjon bennem nálad. A millióid előtt meg a nemességére legbüszkébb hadnagy is, aki különben mindig az ő két futat ósével idétlenkedik, elismerné a pol-

gári osztályt és leereszkednék ahhoz, hogy téged magas hitvesévé tegyen.

— Szép társaság — szitkozódott bosszusan a kereskedelmi tanácsos.

— Köszönöm azt a szerencsét, hogy csak a pénzem miatt vegyenek el — mondta Elza. — Azt hiszem, egyáltalában nem megyek férjhez.

György incselkedve nézett a testvére.

— Na, na, a szíved majd csak tüzet fog egyszer és kell is, hogy tüzet fogjon. Mennyi idős vagy is voltaképpen? Tizenkilene- vagy huszéves?

— Sőt már huszonegy.

— És soha sem kívánt meg még senki sem komolyan?

A leány hangosan felkacagott,

— Ó igen, hiszen ma is a te bajtársad, de én eddig senkit sem akartam, mert különös, de mindig tiszték voltak azok, akik megkértek, mindig hadnagyok, s az egyetlen hadnagy, akit szeretek, nem lehet az enyém.

György ámulva nézett rá.

— És ugyan miért nem?

— Mert a bátyám.

Nevetve ölelte meg szép hugarát György.

— Gyere, csókolj meg. — Aztán így folytatta: — Egészen komolyan mondom, Elza, az utolsó időben még szebb lettél.

És gyönyörködött a hugarában, karsu természetben, büszke tartásában, kék szemében és egész lényének a bájában.

— Tudod-e, hogy erősen hasonlítasz Hildegardhoz! — mondta hirtelen.

Elsőízben történt, hogy családjá előtt a nevé kimondotta, s most, miután megtette, valósággal megijedt és hugarának a tekintetétől egészen zavarba jött.

Apja éppen az estilapot vette volt a kezébe, de most félretette.

— Mondd csak, György. — jó, hogy magad térsz rá, annyit beszéltél már a te Hildegardodról, háh kiesoda is voltaképpen s mennyire vagy vele?

György ki akart térni, de Elza most már sürgette, hogy beszéljen.

— Mondj hát valamit felőle, hiszen a leveleid tele voltak vele, legalább eleinte; az utóbbi időben mindenesetre kevesebbet írtál felőle. Talán haragban vagytok?

— Nem hiszem — felelte György némi habozás után — én legalább nem tudok erre okot. Megírtam nektek, hogy Hildegard volt kapitányomnak a rokona, aki most fogságban van. Warnowné ez idő alatt természetesen nem jár ki, úgy hogy Hildegardot csak néhányszor láttam az utóbbi időben az utcán s akkor is csak futólagosan.

— Nem szólítottad meg?

— Néhányszor kísértésbe jutottam már, hogy megtegyem, de akkor tudakozódnom kellett volna Warnowék felől s ez természetesen kínos lett volna nekem.

— És mennyire vagy vele? — kérdezte apja másodszer. — Hiszen ismered anyádat, az már rég megjósolta, hogy el fogod jegyezni, igaza van?

— Ha már ilyen egyenesen kérdezed, apám, akkor azt felelem, hogy azelőtt minden esetre foglalkoztam ezzel a gondolat-tal s ha ez a rettenetes história közbe nem jön, ha gyakrabban találkozunk, akkor bizonyára tisztában is lettünk volna már egymással. De így...

Elza szomorú, csüggedt vonást vett észre bátyjának arcán, azért megkérdezte:

— Nem esik majd nehezedre, ha úgy mégy el majd innen, hogy nem találkozol vele többé?

— Találkozom én még vele — felelte György határozott hangon — hiszen elme-gyek majd bucsulatogatásokra, kéni fogom Hildegardot, állapítsa meg az időt, amikor biztosan itthon találhatom.

(Folytatása következik.)

# KÖZGAZDASÁG

**Szeszárak.** A kontingens nyersszesz ára Budapesten 46.50 korona pénzben, 47.50 korona áruban. — Bécsben a kontingentált készáru 47.40 korona pénzben, 47.80 korona áruban.

**Borjavásár.** 1904. évi június hó 24-én. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvényszerűségeitől.) Felhajtás. Belföldi élő borju 717 drb. leült borju — db. bécsi borju — darab, növekedésmarha — darab, élő bárány — darab, leült bárány — darab. — Árjegyzések: Belföldi élő borju I. rendű 60—82 f.-ig. kivételesen —96 fillér. II. rendű élő borjukért 60—82 f.-ig 1 kilónként, leült borju I. r. — f.-ig. II. r. — f.-ig. — f.-ig. kivét. — f. kilónként, levonas nélkül. Rugott borjukért — f.-ig. Növekedésmarha — f.-tól — f.-ig. I. r. — f.-ig. középminőségű — f.-ig. alárendelt — f.-ig I. k.-kint. Bárány élő — K., leült bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. Az irányzat valamivel élénkebb volt, az árak kilogrammonként 5—6 fillérrel emelkedtek.

**Sertés-konzumvásári jelentés.** (A székesfővárosi sertésvásár és közbizottság intézése.) Június 24-én. Felhajtás összege 934 drb sertés, 60 darab süldő. Előző napi eladátlán maradvány 37 darab sertés, 2 darab süldő, összesen 971 darab sertés, 62 darab süldő. Eladott 724 darab sertés, 47 darab süldő. Eladatlán maradvány 247 darab sertés, 15 darab süldő. A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzettek: Zsirtertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 90—91 K.-ig. II. rendű 280—350 kilogrammig 87— fillérig, II. rendű selejtezett fillérig, kanló —88 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 90—95 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 86—94 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 72—88 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogrammig —88 fillérig, süldő —100 fillérig, malac 40 kilogrammig —160 fillér. Árak minden levonas nélkül, kilogrammonként, élőszuban értendők.

## A budapesti gabonatözsde.

Budapest, június 24.

Jobb kínálat és ugyanolyan kereslet mellett készbuzában csendes volt az irányzat; forgalomba került 22.000 métermázsa alig tartott áron. Rozsban és tengeriben élénkebb volt a forgalom, árak változatlanok, a többi cikkben gyenge volt az üzlet.

Eladott:

**Buza.** Tiszavideki: 2780 mm. 81 k. 9 K. 65 f., 100 mm. 80-5 k. 9 K. 45 f., 100 mm. 80-4 k. 9 K. 45 f., 100 mm. 80-5 k. 9 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 37 1/2 f., 200 mm. 79-5 k. 9 K. 37 1/2 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 37 1/2 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 37 1/2 f., 700 mm. 79 k. 9 K. 35 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 40 f., 500 mm. 79 k. 9 K. 35 f., 160 mm. 79 k. 9 K. 20 f. sárga, 150 mm. 78 k. 9 K. 15 f. sárga, 250 mm. 78 k. 9 K. 25 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 22 1/2 f., 150 mm. 78 k. 9 K. 15 f. 100 mm. 78 k. 9 K. 22 f. tartott.

**Fehérmegyei:** 200 mm. 78 k. 9 K. 07 1/4 f., 100 mm. 78 k. 9 K. 05 f., 300 mm. 77 k. 9 K. — f., 230 mm. 77 k. 9 K. — f., 1500 mm. 76-5 k. 9 K. — f., 1200 mm. 76-5 k. 9 K. — f., 900 mm. 75 k. 8 K. 75 f.

**Pestmegyei:** 900 mm. 79-2 k. 9 K. 15 f. tartott, 250 mm. 78 k. 9 K. 27 1/2 f., 100 mm. 78-5 k. 9 K. 25 f., 200 mm. 77 k. 9 K. 22 1/2 f., 200 mm. 77 k. 9 K. 10 f.

**Szent-Tamási:** 1500 mm. 78 k. 9 K. 35 f. **Cservenkai:** 4700 mm. 77-5 k. 9 K. 30 f. **Palánkai:** 1000 mm. 77 k. 8 K. 95 f.

**Bánati:** 1000 mm. 78 k. 8 K. 95 f., 600 mm. 77 k. 8 K. 60 f., 1600 mm. 76-8 k. 8 K. 80 f.

Mind három hónapra.

**Rozs:** 300 mm. 6 K. 59 f., 200 mm. 6 K. 42 1/2 f., 100 mm. 6 K. 35 f., 1100 mm. 6 K. 20 f. paritásra.

**Árpa:** 300 mm. 6 K. 40 f.

**Zab:** 100 mm. 6 K. — f.

**Tengeri:** 200 mm. 5 K. 35 f., 200 mm. 5 K. 22 1/2 f., 1500 mm. 5 K. 21 f. hajóhoz szállítva.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti

áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzen és kilogrammonként.

Buza	50 kilogramm ára		50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavideki	76	8.80	79	9.30
"	77	8.85	80	9.35
"	78	8.90	81	9.40
Fehérmegyei	76	8.70	79	9.10
"	77	8.75	80	9.20
"	78	8.80	81	9.30
Pestvidéki	76	8.70	79	9.10
"	77	8.75	80	9.20
"	78	8.80	81	9.30
Bánsági	76	8.60	79	9.00
"	77	8.70	80	9.10
"	78	8.80	81	9.20
Bácskai	76	8.80	79	9.10
"	77	8.85	80	9.20
"	78	8.90	81	9.30
Szerb	76	8.70	79	9.00

Egyéb gabonafélék	50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig
Buza	6.45	6.50
Árpa	6.40	6.45
Árpa	6.25	6.30
Árpa	6.10	6.15
Árpa	6.00	6.05
Zab	5.95	6.00
Zab	5.75	5.80
Tengeri	5.30	5.40
Tengeri	5.10	5.20
Tengeri	5.00	5.10
Tengeri	4.90	5.00
Tengeri	4.80	4.90
Tengeri	4.70	4.80
Tengeri	4.60	4.70
Tengeri	4.50	4.60
Tengeri	4.40	4.50
Tengeri	4.30	4.40
Tengeri	4.20	4.30
Tengeri	4.10	4.20
Tengeri	4.00	4.10
Tengeri	3.90	4.00
Tengeri	3.80	3.90
Tengeri	3.70	3.80
Tengeri	3.60	3.70
Tengeri	3.50	3.60
Tengeri	3.40	3.50
Tengeri	3.30	3.40
Tengeri	3.20	3.30
Tengeri	3.10	3.20
Tengeri	3.00	3.10
Tengeri	2.90	3.00
Tengeri	2.80	2.90
Tengeri	2.70	2.80
Tengeri	2.60	2.70
Tengeri	2.50	2.60
Tengeri	2.40	2.50
Tengeri	2.30	2.40
Tengeri	2.20	2.30
Tengeri	2.10	2.20
Tengeri	2.00	2.10
Tengeri	1.90	2.00
Tengeri	1.80	1.90
Tengeri	1.70	1.80
Tengeri	1.60	1.70
Tengeri	1.50	1.60
Tengeri	1.40	1.50
Tengeri	1.30	1.40
Tengeri	1.20	1.30
Tengeri	1.10	1.20
Tengeri	1.00	1.10
Tengeri	0.90	1.00
Tengeri	0.80	0.90
Tengeri	0.70	0.80
Tengeri	0.60	0.70
Tengeri	0.50	0.60
Tengeri	0.40	0.50
Tengeri	0.30	0.40
Tengeri	0.20	0.30
Tengeri	0.10	0.20
Tengeri	0.00	0.10

**A határidőszület folyamán a következő kitételek történtek:**  
 Októberi buza 8.95—8.96—8.92—8.96  
 Októberi rozs 6.71—6.72—6.70—6.72  
 Juliusi tengeri 5.19—5.17—5.19  
 Augusztusi tengeri 5.33—5.34—5.31  
 Májusi tengeri (1905) 5.56—5.57—5.55  
 Októberi zab 6.08—6.10—6.07—6.11

**Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:**  
 Októberi buza . . . . . 8.90—8.91  
 Októberi rozs . . . . . 6.69—6.70  
 Juliusi tengeri . . . . . 5.18—5.19  
 Augusztusi tengeri . . . . . 5.31—5.32  
 Májusi tengeri (1905) . . . . . 5.55—5.56  
 Októberi zab . . . . . 6.09—6.10  
 Repece augusztusra . . . . . 10.45—10.55

**Délután fél 5 óraker zárul:**  
 Októberi buza . . . . . 8.92—8.93  
 Októberi rozs . . . . . 6.70—6.71  
 Októberi zab . . . . . 6.11—6.12  
 Juliusi tengeri . . . . . 5.18—5.19  
 Augusztusi tengeri . . . . .  
 Májusi tengeri (1905) . . . . . 5.55—5.56

## A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde barátságos hangulatú indult, később az üzletelenség következtében és olcsóbb berlini jegyzésekre az irányzat gyengült és az értékek olcsóbban zárultak.

Válta és ércáru változatlan.  
**Előzősz. Gyengült. Osztrák Hitelrészvény 645.—644.—. Magyar Hitelrészvény 747.75. Osztrák-Magyar Államvasút 637.—636.—. Rimamurányi vasúti részvény 494.—492.—. korona.**

**Déli tőzsde nyugodt. Zárultak: Osztrák hitelrészvény 644.25—643.75. Osztrák-magyar államvasút 636.—635.75. Déli vasút 78.75. Rimamurányi vasúti részvény 492.25—492.—. Közüti vaspálya-társaság 572.—571.50 korona.**

**A helyi értékek piaca Csendes. Kötetett: Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár részvénytársaság 2295.—2300.—. Kőszénbánya és Téglagyár részvénytársaság 458.— korona.**

**A prémiumszületben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák Hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 9—10 korona, 1904. június hó végére 20—22 korona.**

**Utósz. A 4 órai záratok maradt: Osztrák hitelrészvény 643.—. Magyar Hitelrészvény 747.—. Leszámitelőbank részvény 449.50. Rimamurányi vasúti-részvény 492.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 635.75. Közüti vaspálya részvény 571.50. Városi villamos vasút 330.— korona.**

A hivatalos záratok a következők voltak:

Államadósság.			
a) Magyar államadósság.			
Pénz	Áru	Pénz	Áru
Aranyj. med.	1870. évi ny.-k.	208.—	210.—
Jun.-ra	200 K.-ás	—	—
Koronajárdekek	Magy. Hitelrész.	98.50	99.50
Koronaj. utim.	herm.	—	—
Jun.-ra	Horv.-szl. jelz.	—	—
Koronaj. 24/99	80.00	80.00	80.00
Vaskapu-köl.	82.—	82.—	82.—
	Tiszai nyer.	—	—
	Köles. 200 K.	160.—	163.—

b) Osztrák Államadósság.			
Koronaj. máj.	96.—	96.50	Papír. feb.—
— rov.	—	—	99.50
			100.—
			99.20
c) Egyéb nyilvános közeledék.			
Budapesti főv.	1897. 4/9/861.	96.—	96.75
			98.—
			99.—

Bankok.			
Angol-osztrák bank	277.—	278.—	M. Jelz. hitelb. Ugyanaz jun. med.
Előző magyar iparbank	342.—	346.—	M. keresk. r.-t.
Pénzintézmény	136.—	138.—	M. leszámitelőbank
Bazal bank	210.—	212.—	Ugy. jun. med.
Hermes n. ált. váltóél. r.-t.	240.—	220.—	M. tők. kösp. jelzőb.
Magyar hitelb.	—	—	Osztr. hitelb.
Ugyanaz jun. med.	747.—	747.50	Ugy. jun. ált.
M. agr. és j. ár.	450.—	450.—	Osztr.-magy. b. 1615.
			1625.—
			Ködelmbank 2750.—
			2760.—
			Osztrájsz. r.-t. 1890.—
			1850.—

Közvetkező vállalatok részvényei.			
„Adria” tengh.	474.—	474.—	Bpest-Ujpest-rakosp. vill.
Epesti közúti vaspálya 5/9	—	—	Déli vasút
Ugy. jun. med.	571.50	572.—	Ugy. jun. ált.
Bpesti közúti v. ár. vez.	350.—	350.—	Bungálbánya
Bpesti vill. vasúti v. ár. vez.	330.50	331.—	Rakos-udvar
Bpesti vill. vasúti vasút	—	—	Osztr.-magyar államadósság
Ugy. évi j. ár.	110.—	115.—	Ugy. jun. ált.
			635.50
			656.—

Vasmű- és gépgyár-részvények.			
Előző mag. grand. gépgyár	150.—	166.—	Nicholson
„Danubius”	177.—	178.—	Bismarurányi
Ganz	3120.—	3220.—	Ugy. jun. ált.
			422.—
			350.—

Közvetkező vállalatok részvényei.			
Ált. vassz. 130.	600.—	620.—	„Hungaria”-b. téglya
Epesti ált. vill.	310.—	315.—	Kőbányai polg.
Bétföldi r.-t.	205.—	215.—	szertő
Gyapjau-gyár	550.—	550.—	M. cukoripar
Részvényesr.	250.—	240.—	M. villamosg.
Szerémi r.-t.	435.—	435.—	282.—
Székelyi-gyár	210.—	210.—	Nemzetk. vil.
Rimau-rizs	260.—	260.—	„Jenossag”
Gschwind-téle szeszgyár	900.—	920.—	Nemzetk. vassz.
			500.—
			520.—
			Royal-szálló
			—

Bányák és téglagyárak.			
Észék. kősz. Pálm. bány.	225.—	228.—	M. ált. közsz. b. kerületi
és kőh.	482.—	485.—	M. kerületi
Jstv. tég. gy.	109.—	105.—	Sajóvárosi
Kőbány. gőzg.	940.—	980.—	Ujlaki téglás- és mészetg.
Magy. szőlő.	131.—	130.—	320.—
			325.—

Biztosító-társaságok.			
Bécsi biztosító	430.—	440.—	M. Jég- és víz. biz.
Bécsi élet- és járadékhit.	635.—	650.—	Nemz. baleset
Bécs magy. ált.	817.75	825.—	Pannónia-víz.
Fonépsze	242.—	244.—	240.—
			250.—
			260.—

Malmok.			
Concordia	180.—	190.—	Fenger
Előző budapesti	1020.—	1050.—	M. és sánc
Erzsébet	420.—	425.—	Victoria
Lajza	220.—	220.—	300.—
			470.—
			480.—

Takarékpénztárak.			
Bélvárosi	923.—	924.—	Magy. ált. t. p.
Bpesti III. ker.	220.—	220.—	Oszr. közp.
Bpest-Erzsébet	212.—	220.—	Pesti hazai
Bpesti t. p. és orsz. zálogk.	418.—	421.—	Ugy. tul. jog.
Egyes. bpesti	2295.—	2315.—	Ugy. Interim
			7725.—
			7900.—

Sorsjegyek.			
Bazília	19.50	21.50	Olasz vörös-k.
Ugy. o. felh.	31.—	32.—	Ugy. o. felh.
Ekevárosi	510.—	525.—	O

A déli tőzsde nyugodtan tartott árfolyamokkal indult.

Zárlat csendes. Bécs, június 24. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2 aranyjárdék 118.05. Magyar koronajárdék 97.15. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 160. 4 1/2 magyar föltéhermentesítési kötvény 97.60. Magyar hitelbank-részvény 746. Magyar nyerevény-kölcsön-sorsjegy 206.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény. Kassa-oderbergi vasuti részvény. Rimamurányi vasműrészvény 491.50. Magyar kereskedelmi bank. Magyar eukoripar. Magyar vasuti kölcsön ezüstben. Magyar keleti vasuti állami kötvény. Magyar jelzálogbank 498. Adria hajózási r. t. 471. Az irányzat gyengébb.

Bécs, június 24. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3 papírjárdék 99.20. 4 2/3 ezüstjárdék 99. 99.80. 4 1/2 osztrák aranyjárdék 117.95. Osztrák koronajárdék 99.25. 1860. sorsjegy 151.90. 1864. sorsjegy 257. Osztrák hitel-sorsjegy 463. Osztrák hitel-részvény 642.50. Anzol-osztrák bank. Unionbank 517.50. Bécsi bankgyeuleslet 511.50. Osztrák Länderbank 426.90. Osztrák-magyar bank 1615. Osztrák-magyar államvasut 635. Déli vasut 78.75. Elbavölgyi vasut 425. Dunagőzhajózási társaság 840. Alpei részvény 418.75. Dolányrészvény 344. 20 frankos arany 19.01. Cs. kir. arany (vert) 11.32. Londoni váltóár 239.25. Német bankváltók 117.37. Lípót-kohó 350. Bécsi Tramway Litt B. Bécsi Tramway Litt A. Osztrák Lloyd 672. Török sorsjegyek 128.50.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 24. (Zárlat.) 4 2/3 papírjárdék 4 2/3 ezüstjárdék 99.10. 4 1/2 osztrák aranyjárdék 100.75. 4 1/2 magyar aranyjárdék 79.75. Elbavölgyi vasut. Osztrák hitel-részvény 202.40. Magyar koronajárdék 97.25. Déli vasut 17.10. Osztrák-magyar államvasut 136.40. Károly Lajos vasut. Kassa-oderbergi vasut. Orosz bankjegyek 216. Bécsi váltóár 85.15. 4 1/2 orosz kölcsön 91.60. Magyar vasut beruházási kölcsön. Török dohányrészvény. Alpei bányarészvény. Olasz járadék 103.30. Disconto Commandit 187.75. Magyar hitelbank. Általános villamosági Edison 217. Dynamit Trust 163.75. Gelsenkircheni 217.60. Harpeni 203.75. Laurakohó 250. Az irányzat szilárd.

Páris, június 24. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut. Uj török-konzol 86.15. Egyiptomi járadék 106.32. Osztrák Länderbank. Párisi bankrészvény 11.61. 3/0-os francia járadék 97.82. 4/0-os spanyol járadék 87.95. 3/0-os új törleszhető járadék. Crédit foncier de France 693. Alpei bányarészvény. 4/0 1890. román kölcsön. Görög kölcsön 235. Váltó Olaszországra 1/16. Váltó Amsterdamra 206.18. Váltó Brüsszelle 1/16. De Beers 481.50. Chartered 43.75. 5/0-os bolgár kötelezvény 429. Magyar aranyjárdék 101.70. Déli vasut 321. Váltó Londonra 251.90. Osztrák aranyjárdék 101.70. Török sorsjegy 123.75. Meridional vasut. 4/0-os olasz járadék 104.15. Ottoman-bank 588. 3/0-os francia-járdék 97.82. Osztrák földhitelintézet 1288. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 321. 4/0-os 1896. román kölcsön. Dohányrészvény 378. Váltó Bécsre 104.12. Váltó német piacokra 122.21. Rio 1321. East Rand 197. Kandfontein 78. Magyar jelzálogbank 530. Az irányzat tartott.

Frankfurt, június 24. (Zárlat.) 4 2/3-os papírjárdék 100.10. 4/0-os osztrák aranyjárdék 99.80. 4/0-os magyar aranyjárdék 99.80. Osztrák hitel-részvény 202.55. Osztrák-magyar államvasut 136.75. Északnyugati vasut. Bustiehdarj vasut. Londoni váltóár 203.95. Bécsi bankgyeuleslet 129.80. Villamos részvény. 3/0-os magyar aranykölcsön 82.80. 4 2/3-os ezüstjárdék 100.90. Osztrák koronajárdék 99.70. Magyar koronajárdék 97.40. Osztrák-magyar bank 116.60. Déli vasut részvény 17.10. Elbavölgyi vasut. Bécsi váltóár 85.15. Párisi váltóár 810.16. Unionbank részvény. Alpei bányarészvény 210.50. Az irányzat szilárd.

Hamburg, június 24. (Zárlat.) 4 2/3-os ezüstjárdék 99.60. 1860. sorsjegy 152.75. Déli vasut 16.80. 4/0-os Osztrák aranyjárdék 100.70. Osztrák hitelrészvény 202.25. Osztrák-magyar államvasut 136.20. Olasz járadék 102.90. 4/0-os magyar aranyjárdék 99.40. Az irányzat nyugodt.

A budapesti-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 24. A sertésüzlet irányzata: csendes. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 110—112 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 112—113 fillérig. Fialat könnyű (páronként 260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 k.-grammig terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű

páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 106—108 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 108—109 fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 110—111 fillérig. Sertéslelészám: 1904. június 23. napján volt készlet 38.699 darab. — 1904. június 23. napján felhajtott 344 darab. 1904. június 23. napján elszállított 584 darab. 1904. június 24. napján maradt készletben 38.459 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 24. —

Kivonatok. A m. kir. pénzügyminiszter Schmidt Antal és Palugyay József pénzügyi számvizsgálók az ungvári, illetve a nagyenyemi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvívőseghöz pénzügyi számtanácsosokká, számvívősegi főnökökké végleges minőségben, Friósan Vilmos, Cserhalmi Samu, Gulya Sándor és Kubányi Andor pénzügyi számlaellenőröket a miniszteri számvívőseghöz pénzügyi számvizsgálókká végleges minőségben, a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz dr. Gajzágó Salamon pusztaurpasztói lakost pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben, a zágrábi kir. állampénztárhoz Serties Frigyes segédpénztárnokot pénztári ellenőrre és Mikovics Károly állampénztári tisztet segédpénztárnokká, Kilinkó Lajos, Varza Gyula, Nagy Lajos, Csoma János, Helfmann Izidor és Vásárhelyi Ferenc pénzügyi számgyakornokokat a miniszteri számvívőseghöz pénzügyi számtisztékké ideiglenes minőségben, Kovrig Miklós és Jeney Aladár segéddíjas pénzügyi számgyakornokokat a zombori, illetve szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvívőseghöz pénzügyi számtisztékké ideiglenes minőségben, Zarubay Andor nagybecserkei pénzügyi irodatisztát a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvívőseghöz pénzügyi számtiszté ideiglenes minőségben, Tornyai Béla pénzügyi számgyakornokot az akasztaltnai m. kir. főbányahivatal mellé rendelt számvívőseghöz pénzügyi számtiszté ideiglenes minőségben, Asztalos János, nagyenyedi pénzügyi számgyakornokot a nagyszebeni m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvívőseghöz pénzügyi számtiszté ideiglenes minőségben, — a debreczeni kir. itélőtábla elnöke Jég Károly debreczeni lakos, végzett joghallgatót, a debreczeni kir. itélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká, — a kolozsvári kir. itélőtábla elnöke Duha István joggyakornokot díjas joggyakornokká, Issekutz János gyulafehérvári lakos, végzett joghallgatót, a kolozsvári kir. itélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká, — az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság Popovics János nagyenyedi pénzügyigazgatóság állandó díjnotkó ideiglenes minőségű segéddíjas pénzügyi irodakezelési gyakornokká, — a pécsi kir. főügyész Kardos György szekszárdi kir. törvényszéki címzetes fogházörmezt a szekszárdi kir. trvényszéki fogházhoz fogházörmezt, — az altiszti fizetési osztály 3. fokozatába, — a temesvári kir. törvényszék elnöke Dobunda Demeter ujadri járásbírósi napidíjas szolgát a temesvári kir. törvényszékhez III. oszt. hivatalnószolgárá névezte ki.

Megbízás. A m. kir. igazságügyminiszter dr. farnosi Kecezy Béla vizsolyi körörcvost a kassai kir. törvényszék területén felmerülő törvényszéki orvosi teendőknél második törvényszéki orvosi minőségben való rendes ellátására bízza meg.

Athelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter Medvetzky Imre újjelölti kir. törvényszéki aljegyzőt az újjelölti kir. járásbírószághoz, — a vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Lőrinczy Dező dícsentártnálani állami polgári iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségben a kolozsvári polgári leányiskolához athelyezte.

Pályázatok. A nagybecserkei pénzügyigazgatóságnál pénzügyi szemlésléi állásra 14 nap alatt, — a nagybányai I-ó osztályu famesteri állásra augusztus 10-ig, — a sóvári erdőhivatalnál II-od osztályu famesteri állásra július 16-ig, — a naszdói adóhivatalnál adótitási állásra 14 nap alatt, a nyiregyházi pénzügyigazgatóságnál vámtiszt állásra 14 nap alatt, — a pozsonyi adóhivatalnál hivatalnószolgái állásra augusztus 10-ig 16-ig adandók be a kérvények.

Napirend.

Naptár: Szombat, június 25. Római-katholikus: Vilmos. — Protestáns: Vilmos. — Görög-ország: (június 12.) Onufrius. — Zsidó: Thamusz 12. Sabbath Chuk. Bal. Nap két: 3 óra 48 percek. — Nyugszik: 7 óra 44 percek. — Hold két: 5 óra 17 percek délután. — Nyugszik: 2 óra 11 percek éjjel.

A miniszterek nem fogadnak. A képviselőház háznapja fogad 11—12 óráig. Könyves Kélművelő-társaság művészeti szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Képtár, nyitva 9 órától délután 1 óráig. A könyvtár történelmi és irodalomtörténeti kiállítás megtekinthető 1 korona díj mellett 9 órától délután 1 óráig. Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépődíj nines. Nővénytár (Széchenyi-utca 1.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 órától délután 1 óráig. A többi terek megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától 1 óráig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4.) nyitva 8—12 óráig.

Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belépő-díj 50 fillér.

A földtani intézet múzeuma a Stefánia-úton nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Belépő-díj 1 korona.

Technológiai Múzeum zárva.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Aladémiái könyvtár nyitva délelőtt 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, délután 3-tól 8-ig.

Művelődésközpont helyiségei a Markó- és Sölyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig.

Az aquinumi ársalók és múzeum. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endre.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés áru-sításokat is eszközöl) a városi iparcarnokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kiállítástégek közötti üzletvezetés (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V. Váci-körút 32. szám).

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Június 24. —

Table with columns: Állomások, Ma reggel 7h, Előző 24 órai, Hőmérséklet. Lists various weather stations and their readings.

Jelek magyarázata: K. = kelet, Ny. = nyugat, B. = dél, É = észak, A. felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, \* = eső, \* = hó, ☽ = köd, ☽ = zivatar.

Hazánkban a hőmérséklet emelkedett. Kisebb zivataros esők szórányosan — főleg Dunántúlon — voltak.

Az orosz depresszió alig változott, a nyugati maximum pedig meggyengült és Angliát depresszió érinti; legmagasabb a levegőnyomás az Alpeeken meg a Balkánon.

Európában nagyobb esők Oroszországban és Angolországban, kisebbek pedig Németországban voltak. A hőmérséklet emelkedett.

Küldés. Meleg idő várható, helyenkint zivataros esőkkel.

Vizállás.

Table with columns: Jan. 23., Jan. 24., Jan. 25., Jan. 26., Jan. 27., Jan. 28., Jan. 29., Jan. 30., Jan. 31., showing water levels for various locations.



Legnagyobb helyen és állandó folyószámban befejeződések nélkül a legbiztosabb és legolcsóbb gyógyszert a „Sanid labdacso”-kban nyitjuk. Egy doboz 100 labdacso tartalmaz és pontos használati utasítással 16 korona. Vidékre utazóknak mellétek díjértelenül küld a „Magyar Királyi” gyógyszertár Budapest, V. ker. Királyi utca 10. sz. alatt.

# SZINNHÁZAK.

Szombat, 1904. június hó 25-én.

## NÉPSZÍNHÁZ.

### Kornevillei harangok.

Operett 3 felvonásban.

**Személyek:**  
 Henri Rákó  
 Gáspár Solymosi  
 A bíró Kovács  
 A jegyző Pivár  
 Fulvár Illst  
 Grapardina Delli  
 Grénis Huszárk A.  
 Zseróné Szász  
 Szerpoltett Ledofski G.  
 Zuzsika Dölling

Kezdeté 7 1/2 órákor.

### Heti műsor:

Vasárnap: Katinka grófnő.

## VEGYSZÍNHÁZ.

### Csók pirulák.

Bolozat 3 felvonásban.

**Személyek:**  
 Frontignan Góth  
 Olette Varsányi  
 Angéle Kortész  
 Nicotné Niki  
 Lavrette Vendrol  
 Brakson Szerényi  
 Lartignon Belsza  
 Maxime Barnadi  
 Françoise Eszli

Kezdeté 7 1/2 órákor.

### Heti műsor:

Vasárnap: Csók pirulák.

## VÁROSL. NYÁRI SZÍNHÁZ.

Nyári Antal és Tarsai Frigyes felbőjtései

### A hét Schliézinger.

Lányos énekes bolozat 6 felv.

Kezdeté 7 1/2 órákor

## MAGYAR SZÍNHÁZ.

### Szulamit.

Zöld daljáték 4 felvonásban.

**Személyek:**  
 Monáoh, Szulamit, Áron, Abigail, Cingtang, Belozár, Jernálás, Aridónó, Eziel, Benyéri, Garzó, Rajó, R. Maróthy, B. Szabó, Iványi, Heital, Gömöri, Góth, Korda

Kezdeté 8 órákor

### Heti műsor:

Vasárnap: szulamit.

## KIRÁLYI SZÍNHÁZ.

Előszór:

### Füösleges férjek.

Bolozat 3 felvonásban.

**Személyek:**  
 Pataky Ákos Thury  
 Lonke, a felesége Batizfalvy  
 Terézka Báksi Szidi  
 Irén Buda  
 Réz Barnabás Németh  
 Revész Eleonór Szomori  
 Miska Gabányi  
 Klári Szentgyörgyi

Kezdeté 8 órákor.

### Heti műsor:

Vasárnap: Füösleges férjek.

## FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Szayer Ilonka mint vendég

### Hoffmann meséi.

Fantasztikus opera 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

# Fogfájás

A fogfájás oka a legtöbb esetben tagadhatatlanul a fogak elhanyagolásában

keresendő. A következőkre tessék tehát pontosan figyelni. A száj okvetlen kiöblítendő, a mely célra szolgáló vizet felforraltjuk azután lehűtjük, azonban soha se használjunk langyos vizet; ha azonban a nagyon érzékeny fogakra hideg volna, akkor tartasuk a szájnak egy kevésbé érzékeny helyén addig, míg egy kevésbé megmelegszik és azután öblítsük ki jól a száját. Egy nagyon alkalmas szájviz, melynek használata anti-

szeptikus- és tonikus tulajdonságainál fogva még a fogidegek fájdalmas állapotában is ajánlható az

## Ebermann-féle szájviz.

Ez fenti utasítás szerint, vízzel keverve, alaposan tisztítja és fertőtleníti a fogakat és szájüreget és eltávolítja a lyukas fogaktól vagy a visszamaradt ételmaradékoktól eredő kellemetlen szagot.

Főraktár: Dr. Ebermann, Prag. Ebermann szájvizet üvegekben a 3 K., 1 K. 50 fill. és 20 fill.; Ebermann fogpora dobozokban a 1 K., 20 fill. és 60 fill. gyógyszerárakban, droguériákban és illatszerekkereskedésekben kapható.

# FÉLMILLIÓ

korona nyerhető alant 7 drb eredeti sorsjeggyel

**EVENKENT 12 HUZÁS!**

3 db Józsvy-sorsjegy  
 1 darab Bazilika-sorsjegy  
 1 drb magyar vörös kereszt-sorsjegy  
 1 darab olasz vörös kereszt-sorsjegy  
 1 drb osztrák vörös kereszt-sorsjegy

Legközelebbi húzás már július 1-én.

Ezen 7 drb sorsjegyet eladjuk összesen 40 havi 7 kor. 40 filléres részletfizetésre. Már az első részlet beküldésénél kiadjuk a sorsjegyek sorozatát és számtal tartalmú részletes részleteket azonnali juttatással. Az első két részlet egyszerre való beküldésnél harom részletet nyújtunk, egy részletet tehát ingyen.

## SZALAI és TÁRSA bankháza

Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. (Dohány-utca sarok.)

Az osztálysorsjükek legutóbbi

**400.000 koronás főnyereményét!**

is bankháznak szerte ki vevőinek.



## Elszakithatatlan kék munkás-öltönyök

Szedő, honcabatók és iroda-öltönyök kaphatók

Guttman J. és Társaság, VII., Kerepesi-út 16.

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

**U! Szálloda a „Gellérthy”-hez Budapest, U!**

I. Dűbrentey-tér, az Erzsébet-híddal szemben belülről a Morgony-utóából, Rudas- és Bacsárdi között.

Megnyit május 21-én.

Szobák 1 kor-tól feljebb, hónap-szobák legutányosabb árban utazó kereskedők, diákok, zeneészek vagy magánzók részére.



## Schmidt M.

szíjgyártó, nyerges és borotvás

Budapest, VIII., Kerepesi-út 25. sz.

Ajánlja saját gyártmányú Kocsizó és lovagló-szerzőműveit, minden nemű utazóborotvát, péns, szivart és cigarettát stb. árára. Megrendelések és levéltárak pontosan és jutányosan eszközölnek. Árjegyzék bérmentve.

A legjobb új és egyszer használt

# ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható

## FISCHER J.

ponyva- és zsák-áruházában

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.

Vesszők állandóan, minden mennyiségben, használt árakat és beszerelések újakra használt terményzsákokat.

Ponyvaköleszőző intézet. Legszelidabb kiszolgálás.

ALAPITVA 1882.

# GRAMMOPHONOK, PHONOGRAPHOK

Elsőrendű gyártmányok részletfizetésre is. Árjegyzéket tessék kérni.

## AUFRECHT és GOLDSCHMIED

HANGSZEROSZTÁLY

BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 37.

Alkalmas képviselők felvetetnek.

Nyitott üzlet: Andrassy-út 45, a Japán-kávéház mellett.

## D. Fèvre-féle szódavizkészítő-gép,

melyvel bárki folyton, könnyen, legtisztább friss, egészséges és olcsó, kellemes üdítő italt készíthet, szódavizet, mesterséges ásványvizet bármilyen gyümölcszörp-zsádot, lefűt (szénasavas) szénasavas hízec teát (nyáron megbetegítő) italt, pezsgőt, pezsgőlemonádot, spricet, stb. készíthet. — A szénasav vegyítését. A kezet és egyszerű, kényelmes. Orvosok által rendeltetők.

6 12 18 24 30 deciliter tartalommal

6 — 8. — 10. — 12. — 14. — forint.

A készítéshez szükséges kiftttó minőségű borksavat, 500 grm. és szódabikarbonát 600 grm. tartalmú csomag ára Ft 1.70.

E. THEISSIER Páris, a valódi Fèvre-féle szódavizgép készítője.

Egyedüli főraktár Magyarországon Kertész Tódor, Budapest, IV., Kristóf-tér, nagyban és egykelet.

— Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. —

## Valódi angol Lawn-Tennis.

Tornaeszközök, fűgő-ágyak és mindenféle háló. Ruhaterítő-kötelek, téli kendők, vízmentes porvák, zsákok és kenderzsák legolcsóbb megbízható forrása.

## Seffer Antal

sporteszközök és kétel-szárú ipartelepek

Budapest, IV., Károlyi-utca boltszám 12.

(Közp. városi épülete.)

Alapított 1878.

Telefon: 15-16.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

## Butorok

a legjobb kivitelben úgy képzépzőrt mint hitlere a legjutányosabb árakon kaphatók

## Sárkány és Schütz

ezégnél

Budapest, VII., Erzsébet-körút 12.

a New-York kávéházzal szemben.

## Neurasthenia (idegyengesség).

E betegség meggyógyításáról és gyökeres gyógyításáról szóló pályaműnyertes a legújabb tapasztalatok szerint újra átdolgozott mű megjelenik, 200 oldalnyi tartalommal, sok ábrával. A mű, amely német, francia és angol nyelven kapható, a leghasznosabb tanácsadónál és legbiztosabb utmutatónál szolgál, agyvérzéses szenvedélyek következményeinek és minden ilyen fajta bajnál, levelelgyógykezelés beállhat 2 koronás megrendelhető a szerzőnél Dr. RUMLER szakorvosnál. Genfben Nr. 27 (svájci). A Dr. Rumlér-féle speciális gyógyintézet „Sylvana” egész éven át üzemben van. Legbiztosabb gyógy mód, egyetlen a maga nemében.

# BIKAVIADAL



## „GYÉMÁNT” magyar bikával szombaton, június 25-én.

Jegyek kaphatók: a Központi Menetjegyirodában és délután 6 órától kezdve a helyszínen.

## ŐS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggeltől 4 óráig. Ma szombaton, június 25-én.

Nagy spányol- és souvanir-ünnepély megismétlése!

BIKAVIADAL. Mouly fűs, a hírneves sevillai borbély-toreador az ó quadrillójával.

— A bosnyák ezred zenekarának MONSTER-HANGVERSENYE. — Este 9 órákor

Egy új Ős-Budavárban!

As Ős-Budavári éjlet és műsor kiválóbb számából, összedülített Gieser Adolf karmester.

A variété színpadon még csak 6 héten lépnék fel: Johnson és Dean és az Edler-pár. Ezenkívül az egész remek új műsor.

Ma nyitlik meg! MOULIN ROUGE Ma nyitlik meg! a la Paris

## CANCAN PARISIENNE! FOLIES COMIQUE.

A Toreador és a Kis Garizsonból.

Emek, a jónnan kombinált TŰZJÁTÉK!

Francois színház: nagy spányol bikaviadal; az orosz-japán labora, stb. Skating-ring, Monte-Carlo s mindenféle szórakozás. Belépődíj 1 korona. Kevesemennyre jegyek 40 fillér ráfizetéssel érvényesek.

## A Kalap-király

Elsiemert specialista 3., 4., 5.-koronás férfi és női oldorángú kalap-képzőművészekben. BUDAPEST, VI., Eszt-út 6, Klotild-palota.





Minden azo egyszeri beiktatas nonpareille betukbol 4 fillor. Vasnagabb betukbol 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetesekre díjmentesen ad elvélőseletet a kiadóhivatal; VIII., Kerepesti-ut 25. sz.

Szerkesztőség telefont. sz.: 56-12.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges és bélyeg- kelt mellékelni. Tudak zódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mind g közölni kell.

Levelezés.

Irodistanó
uri ember barátságát keresi, ki protegálna, "Simpáthia" főposta restanté. 1680.

Fair Girl.
Are you offendod some way that I don't got answer? 1722

Mimi Temesvár.
Miert nem is? 1748

Irma.
Nem lra, hogy mely napon s kérek kimerítőbb címet vagy talán "Első próba" alatt írjak? 1748

Előkelő
ur ismeretséget keres, egy szép fiatal hölgyvel, szórakozás s konversatio céljából; támogatna is. Csak teljes címet kér Karl Daun. Főposta post restanté. 20066

Utátrásnak
levele van a kiadóhivatalba. 1688

Vidéki barna 18.
Ha csak lehetséges ott leszek, ha nem, úgy a jövő héti valamely napján, de csak délelőtre kérem a találkat ismertető jelekké. 1856

Irci árva 104.
Késő kapam levelet, tudasson "Minden jó lesz" jelzővel e lap főkiadója, hogy írhatok-e még? 1600

Fess és szép
fővezetáson vagyonos idősebb úrnak ismeretséget óhajlja. Jölge "Fess asszony". 1696

Ingeny.
Átvették-e vasárnapi leveleimet? 1698

Betöltendő állások.
Nevelőnőt
esetleg nevelőt keresek szűnőfőre fiam mellé. Előnyben részesülnek, kik kezdő zongorát tanítanak. Ajánlat kellner Gyulához. Bevevessékény. 20068

Tanonec
tisztességes házból felvételték. Kohn Imre bókerekedőnél, Kisdófa-utca 10. 1654

Tanonec
asztalos felvettek. Vasvári Pál-utca 3. 1651

Lakatos
tanonec felvettek. Ki már volt, előnyben részesül. Wesselenyi-utca 29. Strik. 1608

Rézesztergályos
tanonec azonnal felvételték. Stein Samu, Ó-utca 30. 1656

Nőiruha
gyermekruhák varróknak, Buzeten Kóvári a foglalkoztatnak, 90 koronára. Ehrenreich Paula, Királyi-utca 17. 1696

Mellékfoglalkozású
örökös jövedelmi forrás ingyen ajánlunk. Közvétlési Iroda Anna". 20447

Tanonec
felvételték asztalosnak egész állással Szondy-utca 19. 1607

Tanonec
felvételték építlet-műlakatos és villamosági felszerelőnél. Kis, Csengery-utca 1. 1615

Női szabónők
jó fizetéssel azonnal felvételték. Szabóterület-utca 39. III. 30. 1621

Úgyes
gépvarrónó 4-5 fét fizetéssel felvételték munkára. Dalnok-ú. 19. a. 1. 1571

Jó házból
való fu tanonac felvételték. Pinks Zsigmond, Bálvány-utca 11. 1590

Úgyes
aljt és derékvarrónó, jó fizetéssel felvételték. Szentkirályi-utca 22. sz. II. 26. 1673

Mindenes..
szakácsné, szobalányok, mindenesek keresetnek Kégl István, Percenkörút 44. 1522

Szakácsnék,
szobalányok és mindenesek helyettesnek. Vaskuti Albert, József-körút 44. 1540

Mindeneső
ki alaposan érti a takarítást és jó bizonyítványokkal bír, azonnal felvételték. Cim: Kigyó-utca 5. 4855

Úgyes
papírkészítő segéd, ki 22 éves és szakmában előforduló munkákban a könyvtári, vonalzó és könyvnyomtatás munkáiban előzetes jártassággal bír, felvételték. Ajánlat a fizetési igények és elődigi működés megjelölésével "Jóvá 100." jelleg alatt a kiadóba. 10240

Urolomberek.

jó beszélőképességgel, kik magán-felvétele az üzletszerzéshez értenek, fényes kereset mellett állandó utasági állást nyertettek előkelő részvénytársaságnál. Ajánlatokat "Úgyes utas" jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít. 20457

Mindenes keresek.
ki főzni tud. Kertész-ú. 33. III. em. 4. sz. 1699

Gyakornok
fizetéssel, részvénytársasághoz keresetnek. "Miszaki" címen a főpostára küldendők. 3347

Úgyes
derék, aljt és úja varróknó jó fizetéssel felvételték. Lázár-ú. 18. Szedlasek. 20489

Tanonec
fizetéssel felvételték, Merkurkönyv- és könyvnyom. Királyi Pál-utca 6. 20495

Tanonec
fizetéssel felvételték, a műszaki nyomda részvénytársaságnál. IX., Soroksári-utca 5. 3247

Állástkeresőknek
ingyen küldetük vidékre az Országos Pályázati Közlöny mutatóvárszáma, mely az országban betöltendő valamennyi számba-beli állást teljes címeikkel közli. Megjelölni minden harminc nap. Kiadóhivatal: Budapest, József-körút 9. 10206

Egy urasági inas,
ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, jó bizonyítványokat tud felmutatni, takarítást és szervizést alaposan érti, jó fizetés és jó mellékkeléssel azonnal felvételték. Cim a kiadóhivatalban. 4954

Kárpitos

ajánlkozik házakhoz, nyaralókba, házon kívül is dolgotni. Izabella-utca 44/b. I. em. 13. 1614

Másolást, elmirást,
oleosn vezék lakáson. Sziv-utca 35. III. 45. 1552

Fiatal kertész
állást keres, esetleg villába is szakmáját alaposan érti. Cim: VII. Rombach-ú. 6. II. 20. Szalay. 1840

Kitűnő szép írásu
kisasszony szerény igények mellett írodai alkalmazást vagy pénztárnó állást keres. Levelet Szorakalmas 18" jelleg alatt a kiadóba kér. 4006

Tehetséges
Úgyes férfi ügynekeket keres a főváros területén. Levelet "Erőművés" címen e lap főkiadója kérék. 1895

Kárpitos és díszítő
ajánlkozik házakhoz mindenféle kárpitosmunkákra mérsékelt áron. Angyal-utca 20, ajtó 8. Füst I. 1847

Gyermektelen
háaspár házamesternek ajánlkozik, a férj szerelő és lakatos, kaucaióképes. Cim: Tömö-utca 26. házmester. 5641

Kereskedelmi
végzett gép és gyorsírást tudó leány, írodai alkalmazást keres szerény igényvel. Sierrk Iona. VII. Baross-ú. 120. I. II. 1726

Bankhivatalnok
felső kereskedelmi értséggel, előrelátható 6 órával, írodai foglalkozást vállal, esetleg tanít szerény díjazással. P. F. Gróf Károlyi-utca 5. sz. III. em. 1428

Gépmester

őnállan dolgozik, állandó condíciót keres. Budapest, Kazinczy-utca 45. Alpar. 1623

Úgyes fodrásznó
legújabb divat szerint igen olcsón tanít fészltni. Vig-utca 12. földsz. 9. 4960

Fiatal főzóné
ajánlkozik. Bejárónak, cim VII. Pillangó-utca 12. A. J. 1521

Kereskedelmi végzet
szépráson, ki jó megjelölést kérésre, és a gépráshoz is teljesen jártas, könyvelőnél, esetleg pénztárnó alkalmazásra ajánlkozik. Szíves megjelölésüket. Állandó 21" cím alatt a kiadóba kér. 4957

Másolást,
elmirást, oleosn vezék lakáson. Sziv-utca 38. III. 15. 1552

Kérvényeket
darabonként 30 krajcárt írok. Gyár-utca 13. I. 16. 1506

Oktatás.
Szabás- és ruhavarrás. Aki jóvót birtosítási akarla, jöjjön hozzám tanúja meg a rajzolás és ruhavarrást, fizet 5 frot, megkérhető bármikor, ki nálam kitanul, bizonyítványt és munkabéreképet kap. Hoffmann Karolin, Erzsébet-körút 29. 20475

Nevelőnők
nyelv- és zeneműteremt, német, magyar, francia bönnek és különböző tantervek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Kezes nélküli

400 koronáj bármilyen foglalkozásu hitelképes egyéneknek banktől, privától azonnal kivesztettek. nagyobb kölcsönt kivesztel vagy fizetés és nyugdíj előjegyzése legelőnyösebb kezesek nélküli, valamint betéti-lakások ingatlalokra második, sőt harmadik egyenlő részre kamatra vidékre is. utolagos díjazással elintéz Rosenberg bankbizálya. Budapest, Garai-ter. 2. Válaszbélyeg. 5781

Pénzkölcsönst
banktól, töképezéstől legelőnyösebb feltételekkel, utolagos díjazással folyósítottak iparosok, kereskedők, állami és magánhivatalnokok, vasúti és postai tisztviselők, szolgák, házmesterek, bérbeosok és minden hitelképesnek heti, havi amortizációs törlesztésre, ugyisint ingatlalokra 400 koronáig kezes nélküli vidékre is. Heller, Dobány-utca 10. Válaszbélyeg. 5213

Készpénzkölcsönst
kezes nélküli is hármlány foglalkozásu, hitelképes egyéneknek, továbbá földbírtokra, 4-es kamatra, ugyisint háza, telekre vidékre is gyorsan készpénzzel Rosenberg bankképviselete, Szévtéség-utca 36/b. (Válaszbélyeg.) 5332

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig kezes nélküli, heti, havi, amortizációs törlesztésre katonatiszteknek, állami, egyházi magánhivatalnokoknak, kereskedők, iparosok, vasúti, postai tisztviselők, szolgák, házmesterek és minden hitelképesnek ingatlalokra, I. II. 111. helyre vidékre is. Singer, Károly-körút 3. II. 32. Válaszbélyeg. 2119

Pénzkölcsönst
banktól 3 nap, töképezéstől 24 óra alatt, diszkretltn folyósítottak, utolagos díjazással 400 koronáig ke